

УНІВЕРСІТЭТ

Пераможца V Нацыянальнага конкурсу друкаваных СМІ
"Залатая літара" ў намінацыі "Найлепшая шматтыражная газета"

24 сакавіка 2010 года, № 4-5 (2020-2021)

ВІЗІТЫ

АБСЕ за свабоду перамяшчэння

Генеральны сакратар АБСЕ Марк Перэн дэ Брышамбо ў рамках свайго візіту ў Мінск 15 сакавіка наведаў Белдзяржуніверсітэт.

Высокі госьць сустрэўся з прарэктарам па навуковай рабоце акадэмікам Алегам Івашкевічам, а таксама выступіў перад студэнтамі з лекцыяй на тэму "АБСЕ ў кантэксце сучасных выклікаў рэгіянальнай бяспекі".

У сваім выступленні спадар дэ Брышамбо адзначыў пазітыўны патэнцыял Мытнага саюза Беларусі, Казахстана і Расіі; выказаўся за спрашчэнне візавага рэжыму на прасторы АБСЕ; падзяліўся занепакоенасцю сітуацыяй з афганскім наркатрафікам і становішчам мусульманскай меншасці ў ЕС. "Свабода перамяшчэння – гэта пытанне, якое турбуе нас заўсёды, і мы маем намер яго актыўна абмяркоўваць", – адзначыў генсак АБСЕ. Ён выказаў упэўненасць, што на платформе АБСЕ Еўрасаюз зможа знайсці больш паразумення са сва-

імі ўсходнімі партнёрамі, у тым ліку і з Рэспублікай Беларусь.

"Паміж Беларуссю і АБСЕ існуе дынамічнае партнёрства. Ёсць становячыя моманты ў супрацоўніцтве па чарнобыльскіх праграмах, па дзяржаўнай мяжы, па барацьбе з гандлем людзьмі, у сферы заканадаўства", – заявіў Марк Перэн дэ Брышамбо. Ён падкрэсліў таксама, што "у Вене беларуская дэлегацыя вельмі актыўна працуе, асабліва ў галіне экалогіі і эканомікі".

Па словах высокапастаўленага еўрапейскага чыноўніка, "АБСЕ – вельмі гнуткі, адкрыты праект, які ўвесь час абнаўляецца, і кожная з 56 краін-удзельніц можа рабіць сваё важнае ўкладанне ў развіццё гэтай арганізацыі".

Ларыса ПЕТРАВЕЦ

СУПРАЦОЎНІЦТВА

Трэнта – Любляна

Дамову аб супрацоўніцтве паміж БДУ і ўніверсітэтам г. Трэнта падпісаў 5 сакавіка падчас свайго адпачынку рэктар нашай ВНУ акадэмік Сяргей Абламейка з італьянскім калегам прафесарам Давідам Басі.

Сяргей Абламейка выступіў таксама з дакладам на семінары, прысвечаным інфармацыйным тэхналогіям, і прыняў удзел у Днях інфармацыйна-камунікацыйных тэхналогій, якія праходзілі ва ўніверсітэце Трэнта. Падчас мерапрыемстваў ён правёў перамовы з прадстаўнікамі шэрага замежных фірмаў аб перспектывах ажыццяўлення сумесных з БДУ праектаў. Адбылася таксама сустрэча Сяргея Абламейкі з кіраўніцтвам правінцы Трэнціна, дзе таксама была выказаная ўзаемная зацікаўленасць ва ўмацаванні двухбаковых кантактаў.

Варта сказаць, што партнёрства БДУ з італьянскімі ВНУ дынамічна развіваецца. Летась Сяргей Абламейка падпісаў аналагічныя дакументы аб супрацоўніцтве з ўніверсітэтам Неапаля і Салерна, а таксама з Інстытутам кібернетыкі імя Каяніела.

У пачатку сакавіка рэктар БДУ наведаў таксама ўніверсітэт Любляны. Тут адбылася сустрэча з рэк-

тарам гэтай найстарэйшай ВНУ Славеніі прафесарам Стэнам Пэджоўнікам. Былі абмеркаваны перспектывы супрацоўніцтва двух універсітэтаў у сферы адукацыі і навукі.

Даведка

Універсітэт г. Трэнта ўзнік у 60-х гг. XX ст. ВНУ лічыцца асноўным рэсурсам культурнага, сацыяльнага і эканамічнага развіцця горада. Яна мае трывалыя сувязі з прэстыжнымі даследчымі цэнтрамі пры ВНУ ўсяго свету і ўдзельнічае ў найбуйнейшых адукацыйных міжнародных праектах.

Люблянскі ўніверсітэт – найстарэйшы (заснаваны ў 1919 г.) ўніверсітэт Славеніі і адзін з найбуйнейшых у Еўропе. У ім навукаюцца звыш 64 тысяч студэнтаў. У складзе ўніверсітэта 22 факультэты, 3 акадэміі мастацтваў і каледж.

Алена МАРЦУЛЕВІЧ

ВЫСТАВЫ

Неўскі Hi-Tech

5 золатых і 4 сярэбраныя медалі заваявалі распрацоўкі БДУ на XVI міжнароднай выставе-кангрэсе "Высокія тэхналогіі. Інавацый. Інвестыцыі" ў Санкт-Пецярбургу.

12 сакавіка адбылася цырымонія ўзнагароджання пераможцаў конкурсу "Найлепшы інавацыйны праект і найлепшая навукова-тэхнічная распрацоўка года". Дадзены конкурс праводзіцца Міністэрствам навукі і тэхналогій Расіі з 1998 г. Штогод ён збірае больш за 200 інавацыйных распрацовак і праектаў.

Усяго ў конкурсе ўдзельнічала 208 прац, прадстаўленых з 99 універсітэтаў, НДЦ і НДІ Расіі і Беларусі. Ад БДУ на конкурс было заяўлена 15 інавацыйных праектаў структурных падраздзяленняў універсітэта: біялагічны факультэт – 2 праекты, НДІ ФХП – 5, НДІ ПФП – 3, УП "Унітэхпрам БДУ" – 3, РЦПЧ – 2.

У выніку БДУ адзначаны 5 дыпламамі 1 ступені (залатыя медалі):

1. Лекавы сродак "Нітаргал" для лячэння сардэчна-сасудзістых захворванняў (НДІ ФХП сумесна з РУП "Белмедпрэпараты");
 2. Біяпаліва для дызельных рухавікоў Б5 (НДІ ФХП);
 3. Вогнеўстойлівы поліэфірны нятакан матэрыял і тэхналогія яго атрымання (НДІ ФХП);
 4. Тэхналогія вырабу карпусных алмазных рэжучых дыскаў для падзелу паўправадніковых пласцін на крышталі (НДІ ФХП, сумесна з УП "КБТЭМ-СА");
 5. Апарат нізкачастотны ультрагукавой тэрапіі "Тульпан" (НДІ ПФП).
- Чатыры распрацоўкі БДУ атрымалі дыпламы 2 ступені (з уручэннем сярэбранага медаля), а яшчэ шэсць распрацовак – памятная дыпламы.

Святлана КУЛЕШ, спецыяліст НДЧ-ГУН

З 25 па 27 лютага прайшла 8-я Міжнародная спецыялізаваная выстава адукацыйных паслуг "Адукацыя і кар'ера", якая праводзіцца Камітэтам па адукацыі Мінгарвыканкама і выставачным прадпрыемствам "Экспофорум".

БДУ ў новай вокладцы

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт чацвёрты раз удзельнічаў у гэтай выставе. Спецыяльна да яе супрацоўнікамі аддзела інфармацыйна-тэхналагічнага забеспячэння навуцальнага працэсу Галоўнага ўпраўлення вучэбнай і навукова-метадычнай працы (начальнік аддзела Ю.В. Пазняк) істотна перапрацаваны інфармацыйна-рэкламныя матэрыялы па адукацыйнай дзейнасці БДУ.

На стэндзе БДУ былі прадстаўлены інфармацыйныя матэрыялы пра спецыяльнасці, па якіх вядзецца падрыхтоўка на першай і другой ступенях вышэйшай адукацыі факультэтамі і адукацыйнымі інстытутамі, пра сістэму даўніверсітэцкай адукацыі БДУ. Абітурыенты і іх бацькі мелі магчымасць атрымаць кансультацыі ў прадстаўнікоў прыёмнай камісіі БДУ: намесніка старшыні прыёмнай камісіі Хухлындзінай Л.М., адказнага сакратара прыёмнай камісіі Малафеева В.М., намесніка адказнага сакратара Шыбута А.С.

Таксама былі зладжаны два спецыялізаваныя семінары: "Прыродазнаўча-навуковыя і матэматычныя спецыяльнасці ў БДУ", "Сацыяльна-гуманітарныя і эканамічныя спецыяльнасці ў БДУ".

У выставе ўзялі ўдзел 79 навуцальных устаноў і адукацыйных арганізацый з Беларусі, Балгарыі, Вялікабрытаніі, Германіі, Літвы, Польшчы, Расіі, Турцыі. За тры дні працы яе наведала больш за 10 тыс. чалавек.

Адказны сакратар прыёмнай камісіі В.М. МАЛАФЕЕЎ

Чытайце ў нумары:

"СТУДЭНТ – ГЭТА ДЭТАЛЬ, ЯКУЮ ШЛІФУЮЦЬ..."

Пра тое, як БДУ апыкуе сваіх самых маладых гадаванцаў, а таксама пра вынікі першай для іх экзаменацыйнай сесіі гутарка з прарэктарам па вучэбнай рабоце Віктарам САМАХВАЛАМ

Стар. 2

"БРЫЛ'ЯНТ БЕЛАРУСІ" – З УНІВЕРСІТЭТА

У в. Атоліна пад Мінскам на прадпрыемстве "Адамас БДУ" вырашчаюцца алмазы. У чым перавагі штучных вырабаў перад прыроднымі выкапнямі, распавядае намеснік дырэктара РУП Уладзімір ФЯДОРЧАНКА

Стар. 4

ПРАЎДА ВАЙНЫ І ЖЫЦЦЁ ПАМЯЦІ

Гутарка з аўтарам кнігі "Нашчадкі вогненнага вёсак", адзначанай спецыяльнай прэміяй прэзідэнта Беларусі, дацэнтам Інстытута журналістыкі Таццянай ПАДАЛЯК

Стар. 7

Весткі з рэктарата

ПЕРШЫ прарэктар БДУ прафесар Міхаіл Жураўкоў у складзе беларускай урадавай дэлегацыі 10–18 сакавіка наведаў Венесуэлу. Быў падпісаны сумесны кантракт паміж БДУ і Інстытутам інжынернай справы і тэхналагічнага развіцця Венесуэлы на выкананне навуковых прац на тэму "Выкарыстанне спадарожнікавай радарнай інтэрфераметрыі для аналізу асушвання і ацэнкі асейсмічных дэфармацый у Венесуэле" (навуковы кіраўнік ад БДУ – Міхаіл Жураўкоў).

ДЭЛЕГАЦЫЯ кіраўнікоў устаноў адукацыі і навуковых арганізацый Казахстана на чале з рэктарам Еўразійскага нацыянальнага ўніверсітэта імя Льва Гумілёва Б. Абдрайымавым 11 сакавіка наведала БДУ. Госьці сустрэліся з прарэктарам па навуковай рабоце Алегам Івашкевічам, а таксама кіраўнікамі навуковых падраздзяленняў нашага ўніверсітэта.

ДЭЛЕГАЦЫЯ прадстаўнікоў навуковых арганізацый Ірана на чале з намеснікам міністра навукі, даследаванняў і тэхналогій гэтай краіны доктарам М. Нежаднуры 16 сакавіка наведала наш універсітэт.

На сустрэчы з кіраўніцтвам і спецыялістамі БДУ былі абмеркаваны перспектывы далейшага супрацоўніцтва ў рэалізацыі сумесных навуковых праектаў у галіне лазерных, хімічных і інфармацыйных тэхналогій, медыцыны, геалогіі і геофізікі і інш. Гасцей зацікавіла таксама ўзаемадзеянне ў навуцанні кадраў вышэйшай кваліфікацыі.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

3 ПЕРШЫХ КРЫНІЦ

Ці соладка жывеца першакурснікам? З аднаго боку, паступілі, куды імкнуліся, пра працу накуль думач не трэба – вучыся сабе і радуйся новым ведам. З іншага боку, вучобы часам так шмат і яна настолькі адрозная ад школьнай, што арыентавацца цяжка. Калі пры гэтым яшчэ бацькоўскі клопат прамяняць на самастойнае жыццё, а ціхае мястэчка – на вірлівую сталіцу, дык і зусім млосна робіцца. Пра тое, як альма-матэр клопоціцца аб сваіх самых маладых гадаванцах, а таксама пра вынікі першай для іх экзаменацыйнай сесіі гутарым з прарэктарам па вучэбнай рабоце Віктарам САМАХВАЛАМ.

– Віктар Васільевіч, сёлета сярэдні бал атэстата студэнта першага курса бюджэтнай формы навучання вельмі высокі – 9,0. Ці значыць гэта, што ў БДУ імкнуцца і трапляюць найлепшыя?

– Так, сапраўды, якасны склад абітурыентаў значна палепшыўся. У параўнанні з 2008 г. у паўтара раза павялічылася колькасць медалістаў сярод абітурыентаў. Але з тых часоў, як мы сталі ўлічваць сярэдні бал атэстата пры паступленні, ён стаў з году ў год расці. Гэта прыводзіць да высновы, што настаўнікі, магчыма, проста шкадуюць сваіх вучняў і завяшаюць ім адзнакі. Аднак добрыя адзнакі па ўсіх школьных прадметах у атэста-

час навучання на малодшых курсах "двойкі". Гэта сведчыць пра тое, што выкладчык не разглядае таленавітага студэнта, не заўважыў або была запаволена адаптацыя да навучання ў ВНУ. Некаторыя студэнты, якія атрымалі нездавальняючую адзнаку, бяруцца за працу, а для іншых падобная сітуацыя становіцца стрэсам. І не кожны з такім стрэсам спраўляецца, асабліва на першым курсе, калі, можа, атрымана першая "двойка" ў жыцці. Хто крыху слабейшы ў псіхалагічным плане, здараецца, піша заяву на адлічэнне па ўласным жаданні. За студзень 2010 г. 14 нашых першакурснікаў на такой падставе пакінулі ўніверсітэт, 2 з іх з бюджэтнай формы навучання.

Віктар САМАХВАЛ:

“Студэнт – гэта дэталё, якую шліфуюць, а яна супраціўляецца”

це самі па сабе не гарантуюць поспех у навучанні і навуковай дзейнасці ва ўніверсітэце – ён не прыйдзе без напружанай паўсядзённай працы. Зразумела, што навучыць усяму немагчыма, бо аб'ём ведаў у кожнай навуцы расце, таму задача адукацыйных устаноў – даць пэўную базу і на яе падставе навучыць вучыцца. Абапіраючыся на атрыманы кампетэнцыі, чалавек зможа плённа займацца самаадукацыяй. Англіійскі сацыёлаг, прафесар, які нядаўна даваў лекцыю ў БДУ, зазначыў, што, каб зрабіць добрую кар'еру пасля заканчэння ВНУ, давядзецца самастойна засвоіць аб'ём ведаў, які роўны навучанню яшчэ ў чатырох універсітэтах.

– **Выходзіць, залаты медаль, атрыманы ў школе, не становіцца залатым ключом, які адмыкае студэнту дзверы да поспеху?**

– Ведаецца, сярод маіх знаёмых прафесараў, выбітных вучоных, ёсць людзі, якія па сваім прадмеце мелі ў

– **Тое, што платнікаў адлічаецца болей, можа сведчыць і пра слабую падрыхтаванасць да вучобы ў ВНУ, і пра нізкую матывацыю такіх студэнтаў да засваення ведаў – маўляў, бацькі плацяць, чаго вы жывьцеца...**

– Так, абедзве праблемы маюць месца. Колькасць платнікаў у БДУ зараз перавышае колькасць бюджэтнікаў на 4%. Платнікі сапраўды падрыхтаваны слабей за бюджэтнікаў і вучацца ў сярэднім горш. Па выніках зімовай сесіі 2009-2010 навуч. г. абсалютная паспяховасць медалістаў сярод першакурснікаў складала 89,8%, а платнікаў – толькі 60,5%. Не аблягчае жыццё платнікам і тое, што ў БДУ даволі складаныя праграмы: былі выпадкі, калі адлічаныя студэнты аднаўляліся ў іншых ВНУ, дзе паспяхова працягвалі навучанне.

Універсітэцкія праграмы ўвогуле перагружаны – памятаю, пасля школы сам доўга прывычываўся, што не трэба рашаць усе 30 задач, гэта фізічна немагчыма, бо некаторыя

выкладчыкі задаюць максімум, каб студэнт зрабіў хаця б мінімум. Лепей рашыць 5 задач і з іх дапамогай асвоіць метадыку рашэння задач такога тыпу. У студэнта павінен быць час на падобную самастойную працу. Веды, атрыманыя не самастойна, выветрываюцца. Таму размяняецца парадыгма выкладання: не шпігаваць студэнта ведамі, як калядную гусь, а вымушаць працаваць у бібліятэках над выкананнем індывідуальных заданняў, каб ён сам адбіраў і аналізаваў неабходную інфармацыю.

У студэнтаў заходніх універсітэтаў на тыдзень прыпадае максімум 24 гадзіны аўдыторнай працы – нашы студэнты, паводле нядаўняга апытання на фізічным факультэце, мелі на тыдзень усяго 13 гадзін на самастойную вучэбную працу. Падумаеце, які спецыяліст больш цікавы працадаўцу: той, які сядзіць і чакае, калі яму скажуць, што сёння рабіць, ці той, які самастойна плануе сваю працу і прапануе арыгінальныя рашэнні складаных задач? Развіццё нашай адукацыі патрабуе і пэўнага вучэбна-метадычнага і матэрыяльнага забеспячэння. Вядома, што адсылаць навучэнцаў да кніг не заўжды эфектыўна, бо там матэрыялу шмат і далёка не ўвесь ён патрэбен, а часам і выкладзены надта складана. Таму неабходны аўтарскія курсы, даступныя канкрэтнай студэнцкай аўдыторыі. Мы імкнёмся да створэння цэнтнага забеспячэння адукацыйнага працэсу вучэбна-метадычнымі комплексамі, выкарыстання інавацыйных метады і тэхналогій навучання.

Што да матывацыі да навучання, то яна даследуецца ўжо шмат гадоў універсітэцкімі сацыёлагамі. На пытанне, чаму паступалі ў наш універсітэт, першакурснікі адказваюць: “хачу стаць добрым спецыялістам” (75%), “хачу мець дастатак у будучыні” (53%), “хачу стаць высокакультурным чалавекам” (43%), “дыплом – усё адно які – спатрэбіцца ў жыцці” (14%), “прымуслі бацькі” (1%), а 3% рэспандэнтаў марылі аб працягу бестурботнага жыцця...

– **Ці дапамагае першакурснікам рэйтынгавая сістэма?**

– З аднаго боку, яна прымушае студэнтаў сістэматычна працаваць, што асабліва важна на першых курсах, калі закладаецца пэўны адукацыйны базіс. А з іншага боку, калі вучэбны план перагружаны, студэнт проста не ў стане з ім справіцца, і рэйтынгавая сістэма пачынае працаваць супраць навучэнца – ён назапашвае нездавальняючыя адзнакі. У адпаведнасці з дзейным Палажэннем аб курсавых экзаменах і заліках, за тры нездавальняючыя адзнакі мы павінны студэнта адлічваць. Пазіцыя рэктарата ў адносінах да першакурснікаў – як мага менш адлічваць пасля зімовай экзаменацыйнай сесіі, помніць пра складанасці адаптацыі да вучобы ў ВНУ. Таму намагаемся падыходзіць да кожнага студэнта індывідуальна: хто напярэдзі хоча вучыцца, таму стараемся дапамагчы хутчэй прыставацца да вучобы ва ўніверсітэце.

– **Такое зычлівае стаўленне, напэўна, можа занадта расслабіць першакурснікаў, і яны будуць бясконца хадзіць на пераздачы не рыхтаваўшыся – браць выкладчыка, што называецца, аблогай?**

– Па правілах, пераздаваць дысцыпліну можна толькі два разы, бо няздача – гэта нездавальняючая адзнака, а іх, вы памятаеце, не можа быць больш за тры. Навошта лайдаку дапамога? А вось тым, хто хоча спраўдзіцца як прафесіянал, мы дапаможам дадатковымі заняткамі і кансультацыямі, дзесьці, аднак, давядзецца крыху прымусіць. Бо студэнта можна параўнаць з дэталлю, якую шліфуюць, а яна супраціўляецца. Потым, калі пабачыць сябе ў люстэрку, якой прыгожай і бліскачай стала, яшчэ дзякуй скажа.

– **Распавядзіце, калі ласка, як выглядаюць поспехі студэнтаў па выніках іх першай сесіі?**

– Увогуле, паспяховасць нашых студэнтаў з павелічэннем колькасці платнікаў, на жаль, зніжаецца, пра што мы ўжо гаварылі. Але не на ўсіх фа-

культэтах. Па выніках зімовай экзаменацыйнай сесіі можна вылучыць некалькі факультэтаў, дзе поспехі першакурснікаў на дэзіннай форме навучання розняцца ў лепшы бок ад адукацыйных набыткаў іх старэйшых калег. Прыкладам, на ФМА паспяховасць першакурснікаў (91,5%) вышэйшая за сярэднюю па факультэце (85,2%) пры тым, што там вельмі шмат платнікаў. Падобнае маем яшчэ на фізфаку і на факультэце радыёфізікі і электронікі. На геаграфічным факультэце адваротная сітуацыя: там пры агульнай высокай паспяховасці (85,4%) з праграмай спраўляюцца не ўсе першакурснікі (на “здавальняюча” і вышэй ўсе іспыты здалі толькі 57,3%).

Справа не толькі ў колькасці платнікаў, але пра гэта трэба гаварыць асобна.

– **Што ўваходзіць у комплекс захадаў для паляпшэння прыёму на першы курс і працы па прафесійным арыентаванні моладзі, якія ажыццяўляюцца ва ўніверсітэце? Чым універсітэт дапамагае першакурснікам?**

– Найперш стараемся як мага больш іншагародніх забяспечыць інтэрнатам. Затым, студэнцкі савет па якасці адукацыі нядаўна правёў нараду разам з рэктаратам, дзе абмяркоўваліся розныя захады па паляпшэнні, так бы мовіць, якасці першакурснікаў. Там абмяркоўвалася мэтазгоднасць профільнага навучання ў школах, вёўся параўнальны аналіз цэнтралізаванага тэсціравання і ўступных іспытаў і, акрамя гэтага, было прапанавана ўвесці кансультацыйную дапамогу ў навучанні першакурснікам з боку

старшакурснікаў. Гэта ідэя мне вельмі імпануе. Падобнае супрацоўніцтва пойдзе на карысць і першакурснікам і студэнтам старэйшых курсаў, якім давядзецца паўтараць пройдзены матэрыял, структураваць яго і спрабаваць самастойна выкладаць сваім малодшым калегам. Дэканаты маюць магчымасць заахвочваць “шэфаў” з прэміяльнага фонду факультэта. З цікавых ідэй, якія зараз праходзяць праверку эксперыментам, назаў яшчэ дадатковыя кансультацыйныя выкладчыкаў, якія былі абвешчаны на хімічным факультэце. Там у падобных кансультацыях была патрэба, але, калі яны былі ўпісаны ў расклад, ніхто не стаў наведваць. Тады былі складзены пайменныя спісы тых, каму на такія дадатковыя заняткі трэба хадзіць абавязкова, – і народ пайшоў.

– **Атрымліваецца, што некаторым студэнтам накуль яшчэ трэба асабістае запрашэнне да вучобы і ўніверсітэт гатовы надаваць кожнаму першакурсніку падобную ўвагу?**

– Бывае і так. Галоўнае – хай не спяшаюцца пісаць заявы на адлічэнне па ўласным жаданні. Трэба настойліва шукаць у сабе сілы навучыцца, засвойваць універсітэцкія праграмы, а не бегчы ад цяжкасцяў.

**Гутарыла
Маргарыта АЛЯШКЕВІЧ
Фота Генадзя КРАСКОЎСКАГА**

ВЕСТКІ
З ФАКУЛЬТЭТАЎ

Міжнародны семінар праграмы Google–Картограф "Стварыце карту свайго свету" арганізаваў 19 сакавіка факультэт прыкладной матэматыкі і інфарматыкі.

У Беларусі падобнае мерапрыемства ладзілася ўпершыню. Заняткі праводзілі спецыялісты кампаніі Google Switzerland і Google Ireland.

Мэта – пашырэнне міжнароднага супрацоўніцтва БДУ з вядучымі сусветнымі ІТ-кампаніямі, а таксама стварэнне дадатковых магчымасцяў для працаўладкавання выпускнікоў універсітэта.

З 19 сакавіка ў бібліятэцы № 5 па вул. Казлова, 2 распачалася першая выстава творчага практыкума студэнтаў кафедры дызайну гуманітарнага факультэта БДУ.

У рамках яе прайшла студэнцкая канферэнцыя "Дызайн у сістэме матэрыяльна-мастацкай культуры". Арганізатары разлічваюць, што выстава дапаможа выпускнікам факультэта знайсці сваіх патэнцыйных заказчыкаў і партнёраў.

Геаграфічны факультэт у чацвёрты раз зладзіў 3 сакавіка кірмаш вакансій.

У мерапрыемстве ўзялі ўдзел прадстаўнікі дэпартаменту Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі, а таксама прадпрыемстваў і арганізацый Дзяржкамтэта па маёмасці нашай краіны, прыватных прадпрыемстваў геалагічнага профілю, інстытутаў НАН Беларусі.

Міжнародная канферэнцыя "Узаемадзеянне дзяржаўных устаноў і прыватных калекцыянераў у справе патрыятычнага выхавання моладзі", прысвечаная 65-годдзю Перамогі ў Вялікай Айчыннай вайне, прайшла 3–4 сакавіка на гістарычным факультэце БДУ.

У адкрыцці канферэнцыі бралі ўдзел першы намеснік міністра адукацыі Беларусі Аляксандр Жук; намеснік міністра культуры нашай краіны Тадэвуш Стружэцкі і намеснік міністра інфармацыі Беларусі Аляксандр Слабачук.

Выступілі больш за 50 вучоных з Беларусі, Расіі, Польшчы, Украіны і Літвы.

МЫ І АЭС

АТАМНАЯ ЭНЕРГЕТЫКА:
УСЁ НАПЕРАДЗЕ!

Трэцяя міжнародная спецыялізаваная выстава "Атамэкспа-Беларусь" адбылася 10-12 сакавіка ў Мінску. Ініцыятарам форума выступіла Міністэрства энергетыкі Рэспублікі Беларусь пры падтрымцы Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі.

– Мэта выставы, – распавядае загадчык кафедры ядзернай фізікі фізічнага факультэта БДУ Віталь ЯМ-НЫ, – паказаць грамадскасці, чым мы займаемся. Таму аўдыторыя складалася, галоўным чынам, з аматараў, хоць былі і прафесіяналы.

– **Як узнікла ідэя правядзення форума?**

– Яна была звязаная з планаваннем будаўніцтва ў Беларусі АЭС. Кіраўніцтва краіны вырашыла, што для паспяховай працы ў нашай галіне неабходна праводзіць грамадскія мерапрыемствы. І вось – форум прайшоў ужо ў трэці раз.

– **Хто выступаў за нашу краіну на "Атамэкспа-Беларусь"?**

– Чатыры ВНУ: БДУ, БДУІР, БНТУ, Сахараўскі каледж. На стэндах гэтых устаноў былі прадстаўлены выявы лабараторый і спісы вучэбных курсаў. Бо задача ВНУ заключаецца ў тым, каб рыхтаваць студэнтаў у галіне атамнай энергетыкі. Нельга таксама не адзначыць, што сам працэс падрыхтоўкі спецыялістаў для АЭС курыруе Міністэрства адукацыі.

– **У рамках форума прайшла канферэнцыя "Перспектывы развіцця атамнай энергетыкі ў Беларусі", на якой Вы читалі доклад...**

– Я распавёў, што было зроблена за апошнія 2–3 гады на фізічным і хімічным факультэтах БДУ адносна пастановы Міністэрства адукацыі па падрыхтоўцы кадраў для ядзернай энергетыкі. Яна прадугледжвала арганізацыю павышэння кваліфікацыі выкладчыкаў, стажыроўкі студэнтаў і выкладчыкаў за мяжой, правядзенне спецкурсаў на хімічным і фізічным факультэтах, набыццё абсталявання, у тым ліку за мяжой, і стварэнне лабараторый.

– **А на якой стадыі мадэрнізацыі цяпер знаходзіцца БДУ?**

– Гэты працэс яшчэ не скончаны. Мы толькі пачынаем. Нам штогод вылучаюцца грошы на абсталяванне, мы выконваем вызначаныя працы, і гэты колазварот будзе працягвацца не адзін год.

– **Іншымі словамі, спецыялісты гэтай галіны будуць запатрабаваны яшчэ доўга?**

– Вядома, прафесіяналы будуць неабходныя заўсёды. Спачатку трэба пабудоваць АЭС. Потым, пасля эксплуатацыі станцыі, неабходна будзе яе зачыняць, рэкультываваць і г.д. Магчыма, дзесьці будзе пабудавана другая АЭС. Таму, калі працэс пачаўся, гэта ўжо надоўга. І гадоў 70–80, а можа, і больш, БДУ і іншыя ВНУ будуць займацца падрыхтоўкай кадраў.

Віталь Ямны

Марына САВІЦКАЯ
Фота Генадзя КРАСКОЎСКАГА

АБ'ЯВЫ

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС
на замяшчэнне пасады:

ЗАГАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: методыкі выкладання фізікі і інфарматыкі, тэарэтычнай фізікі, матэматычнага мадэліравання і аналізу даных, сістэмнага аналізу, гісторыі новага і найноўшага часу, гісторыі Беларусі новага і найноўшага часу, рыторыкі і методыкі выкладання мовы і літаратуры, гісторыі паўднёвых і заходніх славян, крымінальнага права;

ПРАФЕСАРАЎ КАФЕДРАЎ: тэарэтычнай фізікі, фізічнай аптыкі, рускай мовы, сацыялогіі;

ДАЦЭНТАЎ КАФЕДРАЎ: тэхналогіі праграмавання, сістэмнага аналізу, біяхіміі, генетыкі, заалогіі, малекулярнай біялогіі, фізіялогіі і біяхіміі раслін, фізіялогіі чалавека і жывёл, прыкладной лінгвістыкі, сучаснай беларускай мовы, гісторыі Беларусі старажытнага часу і сярэдняй вякоў, гісторыі старажытнага часу і сярэдняй вякоў, крымінальнага права, гісторыі новага і найноўшага часу, тэарэтычнай і інстытуцыянальнай эканомікі, рыторыкі і методыкі выкладання мовы і літаратуры, гісторыі паўднёвых і заходніх славян, канстытуцыйнага права, крымінальнага права, англійскай мовы прыродазнаўчых факультэтаў, філасофіі і метадалогіі навукі, псіхалогіі, сацыялогіі;

СТАРШЫХ ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: фізічнай электронікі і нанатэхналогій, кібернетыкі, тэхналогіі праграмавання, тэорыімавернасцяў і матэматычнай статыстыкі, нямецкай мовы, прыкладной лінгвістыкі, гісторыі беларускай мовы, беларускай літаратуры і культуры, гісторыі Беларусі новага і найноўшага часу, раманскіх моў, гісторыі журналістыкі, тэарэтычнага і славянскага мовазнаўства, эканамічнай інфарматыкі і матэматычнай эканомікі, англійскай мовы прыродазнаўчых факультэтаў, фізічнага выхавання і спорту, філасофіі культуры;

ВЫКЛАДЧЫКАЎ КАФЕДРАЎ: нямецкай мовы, замежнай літаратуры, англійскай мовы прыродазнаўчых факультэтаў, філасофіі культуры.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня агульнага аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, вул. Бабруйская, 5-а, упраўленне кадраў, тэл. 209-54-36.

**НДІ ПРЫКЛАДНЫХ ПРАБЛЕМ
МАТЭМАТЫКІ І ІНФАРМАТЫКІ БДУ**

АБ'ЯЎЛЯЕ КОНКУРС
на замяшчэнне пасады

ВЯДУЧАГА НАВУКОВАГА СУПРАЦОЎНІКА навукова-даследчай лабараторыі праблем бяспекі інфармацыйных тэхналогій.

Тэрмін конкурсу – адзін месяц з дня агульнага аб'явы.

Адрас: 220030, г. Мінск, пр. Незалежнасці, 4, каб. 702, НДІ ППМІ, тэл. 209-51-04.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

Штогадовая Рэспубліканская студэнцкая юрыдычная алімпіяда адбылася 12-13 сакавіка ў Беларускай дзяржаўнай універсітэце.

ПРАВАВЫ АСПЕКТ ЮРАЛІМПІЯДЫ

У ёй прынялі ўдзел прадстаўнікі Вярхоўнага і Вышэйшага гаспадарчага суду Беларусі, Генеральнай пракуратуры і Нацыянальнага сходу, а таксама Міністэрства адукацыі нашай краіны.

Алімпіяда праводзіцца ў камандным і асабістым заліку і ўключае адборачныя вочны і фінальны туры. У спаборніцтвах удзельнічала 6 камандаў з БДУ, Акадэміі МУС і Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта, а таксама 60 студэнтаў з 15 айчынных ВНУ. На алімпіядзе студэнтам трэба было вырашаць заданні па тэорыі і гісторыі права і дзяржавы, канстытуцыйным, адміністрацыйным, грамадзянскім, гаспадарчым і крымінальным праве, а таксама іншых пытаннях юрыдычнай дзейнасці. Акрамя таго, яны займаліся падрыхтоўкай экспертнага заключэння праекта нарматыва прававога акта, тэставымі заданнямі і перакладам юрыдычнай літаратуры.

Пераможцамі алімпіяды-2010 сталі:

Індывідуальны залік:

- 1 месца: *Стрэчань Алег* (юрыдычны факультэт БДУ);
- 2 месца: *Нікалаева Ганна* (юрыдычны каледж БДУ);
- 3 месца: *Лабаты Аляксандр* (юрыдычны факультэт БДУ).

Камандны залік:

- 1 месца: *"Прававы аспект"* (юрыдычны факультэт БДУ);
- 2 месца: *"Lynces justae"* (ГДУ імя Францыска Скарыны);
- 3 месца падзялілі дзве каманды: *"JUST CAUSE"* (юрыдычны факультэт БДУ), *"Дыяманты"* (БрДУ імя А.С. Пушкіна).

Падрабязнасці глядзіце на <http://www.law.bsu.by>
Арганізатарам алімпіяды ўжо шосты год запар выступае юрыдычны факультэт БДУ.

Паліна ДАЛГОВА

БДУ Ў СМІ БЕЛАРУСІ

Удзел і ўзнагароды распрацовак БДУ на XVI міжнароднай выставе-кангрэсе "Высокія тэхналогіі. Інавацыі. Інвестыцыі" ў Санкт-Пецярбургу – БелТА (04.03; 16.03); sb.by (16.03); 21.by (17.03); "Народная газета" (16.03); soyuzinfo.ru (16.03).

Рэспубліканская юрыдычная алімпіяда – "Мінск-новости" (11.03); БелаПАН (15.03); БелТА (15.03; 16.03); "Звязда"/"Чырвоная змена" (17.03).

Суперкампутар у БДУ – "Мінский курьер" (11.03).

Візіт у БДУ Генеральнага сакратара АБСЕ – БелТА (11.03; 15.03; 16.03); tut.by (11.03; 15.03); "Мінск-новости" (15.03); sb.by (15.03); БелаПАН (15.03); news.by (15.03).

"Міс Вясна" БДУ – БелТА (11.03); "Мінск-новости" (11.03); sb.by (11.03); "Вечерний Минск" (12.03; 15.03).

Дыскусія пра ўзровень матэматычнай адукацыі з удзелам выкладчыкаў ФПМІ – "Обозреватель" (05.03).

Вясеннія Дні адкрытых дзвярэй – "Комсомольская правда" (04.03); naviny.by (10.03); "Мінск-новости" (10.03).

Фіналісты фестывалю эстрады – "Мінск-новости" (04.03); "Вечерний Минск" (12.03).

Кірмаш вакансій на геаграфічным факультэце БДУ – sb.by (02.03); "Вечерний Минск" (02.03); БелТА (03.03); "Настаўніцкая газета" (06.03).

Фестываль практычнай псіхалогіі, прысвечаны 10-годдзю стварэння Псіхалагічнай службы БДУ – БелТА (27.02); "Мінск-новости" (01.03); "Настаўніцкая газета" (11.03).

Сустрэча Новага года па кітайскім календары ў БДУ – БелаПАН (27.02); naviny.by (27.02).

Конкурс Студгарадка БДУ "Супермэн" – "Мінский курьер" (27.02); "Вечерний Минск" (02.03).

Рэгістрацыя абітурыентаў на прафесійна-псіхалагічнае суб'ядзеянне ў БДУ – "Народная газета" (19.02); sb.by (26.02); "Мінский курьер" (03.03); "Звязда"/"Чырвоная змена" (03.03); naviny.by (05.03); БелаПАН (05.03); БелТА (05.03); "Знамя юности" (12.03).

31-ы Міжнародны матэматычны турнір гарадоў – "Вечерний Минск" (26.02); "Мінский курьер" (26.02); "Мінск-новости" (26.02); БелТА (28.02); open.by (28.02).

XIX Рэспубліканская алімпіяда сярод школьнікаў па матэматыцы і інфарматыцы, падрыхтаваная ФПМІ БДУ – БелТА (26.02); "Настаўніцкая газета" (04.03); "Вечерний Минск" (11.03).

"Зімовая школа студэнцкай журналістыкі" – "Знамя юности" (26.02); "Гомельские ведомости" (25.02).

Акцыя "Будучыня пачынаецца сёння" – БелТА (24.02); sb.by (25.02); "Мінск-новости" (25.02); "Настаўніцкая газета" (02.03).

Дамова аб супрацоўніцтве паміж БДУ і НАН Беларусі – "Рэспубліка" (25.02); "Веды" (01.03).

Праект "Здароўе насельніцтва і сацыяльныя перамены" Інстытута сацыялагічных і палітычных даследаванняў БДУ – "Народная газета" (24.02).

Уручэнне першай міжнароднай прэміі ў галіне вэб-журналістыкі, заснаванай Інстытутам журналістыкі БДУ і агенцтвам "Інтэрфакс" – БелТА (22.02); БелаПАН (23.02); "Рэспубліка" (24.02).

Інтэрв'ю з удзельнікамі студэнцкага чэмпіянату свету па праграмаванні – студэнтамі ФПМІ – "Настаўніцкая газета" (23.02).

Выраб лекавага прэпарата "Цысплацэл" у БДУ – БелаПАН (22.02); БелТА (22.02); "Советская Белоруссия"/дадатак "Союз" (04-10.3).

Пра гэтыя і іншыя падзеі паведамлялася таксама на беларускіх тэле- і радыёканалах.

Паводле інфармацыі прэс-службы БДУ

“БРЫЛЬЯНТ БЕЛАРУСІ” – З УНІВЕРСІТЭТА

У вёсцы Атоліна пад Мінскам на адным з прадпрыемстваў нашага ўніверсітэта РУП “Адамас БДУ” вырошчваюцца алмазы. З усіх каштоўных камянёў яны самыя папулярныя і ў той жа час самыя дарагія. Бо менавіта пасля ўмелай агранкі майстрам на свет з’яўляюцца брыльянты. Пайсюль асабліва цэняцца каляровыя брыльянты. На жаль, яны вельмі рэдка сустракаюцца ў прыродзе. Напрыклад, натуральных чорных і чырвоных брыльянтаў вельмі мала, і знаходзяцца яны ў самых унікальных калекцыях сусветных музеяў. Аднак сучасныя тэхналогіі не стаяць на месцы. Навуковыя дасягненні дапамаглі вырашыць і гэтую праблему. За апошнія дзесяцігоддзі ва ўсім свеце бурна развіваецца вытворчасць штучных алмазаў, якія, зразумела, значна таннейшыя за прыродныя.

РЭДКІ МЭТАД СІНТЭЗУ АЛМАЗАЎ

Намеснік дырэктара РУП “Адамас БДУ” Уладзімір ФЯДОРЧАНКА распавёў, што на прадпрыемстве штучныя алмазы вырошчваюцца на працягу некалькіх сутак пад уздзеяннем высокіх тэмператур і ціску ў апаратах разрэзнай сферы тыпу “БАРС”. Брэндавая назва гэтых сінтэтычных алмазаў – звышцвёрды монакрышталі “Алмазот”. На сёння на прадпрыемстве ўстаноўлена 120 апаратаў сінтэзу. Яны здольныя не толькі вырошчваць алмазы, але і істотна паляпшаць якасныя характарыстыкі штучных і прыродных алмазаў, перш за ўсё іх колер. Па сваіх фізіка-хімічных якасцях монакрышталі прадпрыемства “Адамас БДУ” нічым не адрозніваюцца ад натуральнага, які вырастае ў нетрах зямлі. Базавы колер монакрышталю, якія з’яўляюцца на свет ва ўстаноўках “БАРС”, – жоўта-аранжава-карычневый. Пасля дадатковай апрацоўкі можна атрымаць крышталі светла-жоўтага, лімоннага і зялёнага колераў. Кошт іх пры гэтым павышаецца на 75%. У “Адамаса” ёсць магчымасць вырабляць таксама чырвоныя і чорныя алмазы. Кошт такіх крышталю павялічваецца ўдвая ў адносінах да базавага колеру. Вытворчасць белых і блакітных алмазаў мяркуецца аднавіць з 2010 г.

Напачатку свайго існавання, а гэта 90-я гады, “Адамас” быў адным з самых буйных і значных прадпрыемстваў ва ўсім свеце. Для яго будаўніцтва і аснашчэння быў задзейнічаны навуковы патэнцыял усяго Савецкага

Саюза. Дагэтуль у Беларусі існавалі толькі асобныя лабараторыі на прамысловых прадпрыемствах. Аднак і цяпер РУП “Адамас БДУ” з’яўляецца найбуйнейшым у Еўропе вытворцам штучных монакрышталю алмазу. Тут прымяняецца рэдкі метада сінтэзу – метада разрэзнай сферы, які дазваляе атрымліваць на заключным этапе монакрышталі. Астатнія метады, якія больш шырока распаўсюджаны і выкарыстоўваюцца ў свеце, а менавіта прэсавы і метада паслойнага вырошчвання пласцін, дазваляюць вырабіць адпаведна алмазны парашок і алмазныя полікрышталічныя ўтварэнні.

За адлік свайго паспяховага росту тут бяруць 2006 г., калі кіраўніцтвам краіны былі распрацаваны этапы развіцця прадпрыемства ажно да 2012 г. і прадугледжаныя неабходныя меры для яго падтрымкі. Дзякуючы гэтаму за апошнія чатыры гады вытворчасць “Адамаса” вырасла ў 8,5 раза, а рэалізацыя прадукцыі – у 6 разоў. Толькі за мінулы год вытворчасць і рэалізацыю прадукцыі тут змаглі павялічыць амаль на 12%. Для гэтага не спатрэбілася мяняць вытворчасць, тэхналогію або абсталяванне. А вось маркетынгавыя задачы прыходзілася пастаянна перагледжваць. І на сёння каля 90% прадукцыі рэалізуецца за межамі Беларусі. А 80% з іх вывозіцца за межы СНД. На тэрыторыі СНД, а ў Беларусі асабліва, адсутнічае эксперыментальная вытворчасць з монакрышталю. Алмазы ж і алмазныя парашкі шырока выкарыстоўваюцца для вытворчасці сучаснага абсталя-

вання, такога, як накіраваныя, свердзёлы, разцы, кавадлы, іголькі і іншыя. Яны маюць б спатрэбін для медыцыны і мікраэлектронікі. Вытворчасць, для якой былі б карыснымі штучныя алмазы, пакуль у сваёй большасці канцэнтравана ў Заходняй Еўропе і Амерыцы. Таму асноўныя аб’ёмы прадукцыі “Адамаса” ідуць у Германію і Швейцарыю. У тым выпадку, калі станкабудаўнічая галіна Беларусі таксама прайройдзе на новыя тэхналогіі, штучныя алмазы стануць запатрабаванымі і на радзіме.

На момант будаўніцтва і закладвання стратэгіі развіцця вытворчасці меркавалася, што яна ўсё ж будзе скіравана на навукова-тэхнічныя патрэбы. Аднак на практыцы склалася так, што ювелірны кірунак час ад часу таксама бярэцца пад пільную ўвагу.

КАЛЯРОВЫ БРЫЛЬЯНТ – ГЭТА МОДНА

Доля ювелірных вырабаў са штучнымі брыльянтамі складае адну траціну ад усяго продажу. “Адамас” сам не вырабляе ювелірную прадукцыю. Яе вопытныя партыі выпускаюць ювелірныя прадпрыемствы Беларусі. А вось брыльянты на прадпрыемстве граняць самастойна. Найбольш цікавымі з’яўляюцца ювелірныя вырабы, створаныя сумесна з фірмай ZIKO. Яны паступаюць у продаж пад брэндавай назвай “Ювелірная ўстаўка з сінтэтычнага алмазу – Брыльянт Беларусі”, якая была прынята яшчэ 8 гадоў назад. Аднак і гэтая прадукцыя ў рэдкіх выпадках трапляе да беларуска-

га спажыўца, бо часткова вывозіцца за межы. Гэтаму спрыяе тое, што сінтэтычныя алмазы і брыльянты не адносяцца да катэгорыі каштоўных камянёў. І таму з імі могуць працаваць не толькі кампаніі і прадпрыемствы, якія маюць ліцэнзію на працу з каштоўнымі камянямі, але і любая іншая фірма, якая займаецца біжутэрыяй, а таксама прыватнікі.

Наогул, гандаль штучнымі брыльянтамі нават за межамі краіны – справа кляпатлівая. Іх рынак яшчэ толькі пачынае складвацца. Таму “Адамасу” прыходзіцца самастойна шукаць партнёраў і пастаўшчыкоў. Да ўсяго алмазныя біржы Ізраіля і Бельгіі баяцца змешвання прыроднай і сінтэтычнай прадукцыі, якая практычна не мае адрозненняў. Доўгі час ніводная буйная лабараторыя не брала штучныя брыльянты для сертыфікацыі. Толькі апошнія два гады яны пачалі больш-менш свабодна абарочвацца. Спецыялісты прытрымліваюцца думкі, што адчувальны ўплыў сінтэтычных алмазаў змогуць аказаць на рынак прыродных алмазаў не раней, чым праз пяць гадоў. Хоць на ўзроўні самых дробных алмазаў, блізкіх па памерах да парашкоў, такі ўплыў ужо заўважны.

Больш за тое, некаторыя пакупнікі пакуль не прывыклі, што брыльянт можа быць жоўтага або канячнага колеру. Прычым нават натуральныя камяні такіх адценняў гадоў дзесяць назад лічыліся непаўнавартаснымі. Сёння аднолькава прэстыжна мець як белы брыльянт, так і жоўты або зялёны. Гэтая мода паступова даходзіць

і да Беларусі, што дае спадзяванне прадпрыемству ў Атоліне на перспектыву.

Наогул, у апошнія гады брэнд сінтэтычных брыльянтаў пачаў раскручвацца перш за ўсё ў ЗША. Гэта ў сваю чаргу пацягнула за сабой удакладненне тэрміналогіі. Некаторыя фірмы пачалі замест слова “сінтэтычны” алмаз ужываць “лабараторны”, “культываваны” і г.д. На “Адамасе” не саромеюцца штучнасці сваіх камянёў, а наадварот падкрэсліваюць іх сінтэтыку, бачаць за ёй перамогу.

Яшчэ адным важным сумежным кірункам, якім займаюцца на “Адамасе”, з’яўляецца тэрмабарычны адпал крышталю прыродных і штучных алмазаў, які дазваляе паляпшаць каляровыя характарыстыкі алмазу. Прасцей, у Атоліне прымаюць заказы ад уладальнікаў алмазаў або брыльянтаў карычневых адценняў для павышэння каляровай характарыстыкі, як мінімум, на дзве градацыі.

З партнёрамі з Навасібірска тут асвоілі яшчэ адзін від дзейнасці – вырошчванне крышталю алмазу з выкарыстаннем арганічных уключэнняў з валасоў чалавека або шэрцы ўлюбёнай жывёлы. Назва брэнда – “Брыльянт душы”.

РУП “Адамас БДУ” – адзінае навукова-вытворчае прадпрыемства ў сістэме ўніверсітэта, якое пастановай Савета Міністраў унесена ў спіс прадпрыемстваў высокіх тэхналогій. Яно не толькі навукаёмістае, але і фондаёмістае. Кошт абсталявання, у якое былі ўкладзены сродкі значна раней, пакуль вельмі вялікі ў долі кошту прадукцыі, якая выпускаецца. І патрэбны час, каб прадпрыемства выйшла не толькі на прыбытак, але і на поўную самаакупнасць. Летась тут атрымалі невялікі прыбытак, але ўласных сродкаў паранейшаму не хапае. І падтрымка на рэспубліканскім узроўні, а таксама ўніверсітэта застаецца актуальнай.

Ганна ЛАГУН

Фота Генадзя КРАСКОЎСКАГА

Монакрышталі

У ДАДАТАК

Ідэя вытворчасці сінтэтычных алмазаў узнікла ў пачатку 50-х гадоў мінулага стагоддзя. У 1954 г. амерыканская кампанія General Electric паспяхова сінтэзіравала першыя прамысловыя партыі сінтэтычных алмазаў з дапамогай НРНТ метада.

Апошнія тры гады алмазная прамысловасць GE канцэнтравалася ў новай кампаніі Diamond Innovations Inc., якая захоўвае лідарскія пазіцыі ў сусветнай вытворчасці сінтэтычных алмазаў.

Яшчэ адным з вядучых ігракоў на рынку прамысловых алмазаў з’яўляецца кампанія Element Six, асноўная доля акцый якой належыць DeBeers. Сумесна гэтыя дзве кампаніі кантралююць каля 80% сусветнага рынку прамысловых сінтэтычных алмазаў. Аднак каля 90% іх прадукцыі належыць да катэгорыі сінтэтычных парашкоў.

“Адамас БДУ” і яшчэ некалькі кампаній на рынку сінтэтычных алмазаў вырабляюць менавіта монакрышталі. Да сусветных лідараў сярод апошніх адносіцца японская кампанія Sumitomo Electric Industries, якая ў 80-х гадах стала вырабляць сінтэтычныя монакрышталі для выкарыстання ў якасці цеплаадыядаў у электроніцы. Кампанія спецыялізуецца на вытворчасці алмазных прадуктаў для тэлекамунацыйных і оптаэлектронных галін.

Лідары рынку прадаюць сінтэтычныя алмазы для вытворчасці. Доля сінтэтычных алмазаў складае 92% ад усіх алмазаў, якія спажываюцца прамысловасцю. Сярод меншых кампаній можна назваць Gemesis, Appolo Diamonds.

СТУДЭНЦКІ ІНТАРЭС

Апошні семестр...

Вось ужо і другі семестр.

Перад выпускнікамі нашага ўніверсітэта

непасрэдна пайстала пытанне пра іх будучыню.

Бо на носе выпускныя іспыты і пошук месца працы для студэнтаў платнай формы навучання і чаканне месца размеркавання для бюджэтнікаў.

Размеркаванне... Гэта хвалюе кожнага выпускніка, які атрымліваў вышэйшую адукацыю за кошт дзяржаўных сродкаў. Менавіта гэтай тэме быў прысвечаны семінар, які праводзіў Беларускі прафесійны саюз супрацоўнікаў адукацыі і навукі на базе пярвочнай прафсаюзнай арганізацыі студэнтаў БДУ 26 лютага ў актавай зале Інстытута журналістыкі.

Гэты семінар наведалі выпускнікі, у перспектыве – маладыя спецыялісты, якіх цікавіць іх будучыня. Прайшоўшы практыку, пагутарыўшы са сваімі знаёмымі, якія ўжо робяць свае першыя крокі па кар’ернай лесвіцы, хлопцы і дзяўчаты падрыхтавалі пэўныя пытанні. З імі яны і звярнуліся да намесніка старшыні галіновага прафсаюза Рамана Дапіры і прававога інспектара працы галіновага прафсаюза Ларысы Манюк, якая дала свой ну-

мар тэлефона ўсім, каму спатрэбіцца кансультацыя.

Адказваючы на пытанні, спецыялісты спасылаліся на законы і палажэнні, прынятыя ў нашай краіне, да прыкладу, "Закон аб адукацыі", "Палажэнне аб размеркаванні выпускнікоў", "Закон аб вышэйшай адукацыі" і інш. Яны звярнулі ўвагу на тое, што кіраўніцтва факультэта абавязана азнаёміць выпускнікоў з усімі заяўкамі.

Асноўнымі пытаннямі былі: згодна з якім прынцыпам ажыццяўляецца размеркаванне; якія менавіта гарантыі даюцца маладым спецыялістам; ці ёсць якія-небудзь льготныя пры размеркаванні і працаўладкаванні; пры якіх умовах наймальнік заключае з маладым спецыялістам дагаворы і кантракты на няпэўны тэрмін; што пагражае выпускніку, калі ён да месца працы па накіраванні не прыбывае; якая працэдура перамер-

кавання; крайнія тэрміны падачы заяў на размеркаванне; ці будзе дадацца перавага дзяржаўным установам перад прыватнымі кампаніямі; якая верагоднасць у іншагародняга студэнта пры размеркаванні застацца ў Мінску; ці можна студэнту размеркавацца на тое месца працы, да якога ён зараз прымацаваны (працуе па спецыяльнасці) і г. д.

Выпускнікоў таксама цікавілі жыллёвыя ўмовы. А менавіта: ці абавязаны працадаўца забяспечыць маладога спецыяліста жыллём. Выявілася, што жыллё – неабавязковая норма. Яшчэ адзін момант – самастойнае працаўладкаванне.

Карысць ад такіх семінараў для выпускнікоў відавочная. Атрыманая на іх інфармацыя будзе добрай падмогай тым, хто толькі пачынае свой самастойны працоўны шлях.

Уладзімір ПАЎЛЮКОВІЧ

НА ЗАМЕТКУ!

На факультэце міжнародных адносін БДУ пры садзейнічанні навуковага студэнцкага савета плануецца выданне пятага выпуску зборніка навуковых артыкулаў студэнтаў, магістрантаў, аспірантаў. Публікацыі залічваюцца як удзел у НДРС, маюць значэнне пры зніжэнні аплаты студэнтам платнай формы навучання.

Навуковы студэнцкі савет ФМА прымае артыкулы

Пяты зборнік плануецца выпусціць к чэрвеню 2010 г.

Тэматыка артыкулаў:

- міжнародныя адносіны;
- сусветная эканоміка;
- фінансы і банкаўская справа;
- эканамічная тэорыя;
- міжнародны турызм;
- міжнароднае права;
- мытная справа;
- культуралогія;
- лінгвакраіназнаўства і замежныя мовы.

Дадатковую інфармацыю можна знайсці на сайце <http://nirs.do.am/>

Звяртайцеся ў навуковы студэнцкі савет ФМА:

Анцух Сяргей (029) 765 24 50 (МТС); (044) 789 96 74 (Velcom)

Таксама ўсе пытанні можаце адпраўляць на e-mail: nirs@tut.by

Дасылайце свае матэрыялы!

БІЗНЕС-АДУКАЦЫЯ

“Фінансы” спяваюць... туш!

24 лютага адбылося ўрачыстае ўручэнне дыпламаў аб перападрахтоўцы па спецыяльнасці “Фінансы” 106 слухачам 10-га выпуску гэтай праграмы.

Гэта самы вялікі выпуск за ўсе гады існавання праграмы ў Інстытуце бізнесу і менеджменту тэхналогій. Чым жа тлумачыцца папулярнасць гэтай праграмы (самай буйной у БДУ), і якія сакрэты яе поспеху? Перш за ўсё, вострая запатрабаванасць у банкаў і прадпрыемстваў рэальнага сектара эканомікі ў спецыялістах, якія валодаюць глыбокімі ведамі класічных і сучасных мадэляў і метадаў фінансавай аналітыкі, а таксама маюць навыкі выкарыстання сучасных кампютарных тэхналогій для рашэння практычных задач кіравання фінансамі.

СЛУХАЧЫ ПРАГРАМЫ

Галоўным складнікам поспеху нашай праграмы з’яўляюцца самі слухачы – высокаматы- ваваныя да навучання і, як яны самі адзначылі ў анкеце, ахвотныя набываць веды і навыкі для кар’ернага росту, запатрабаванасці на рынку працы, павышэння заробку. І спадзяюся, што мы апраўдаем іх чаканні. Слухачамі праграмы з’яўляюцца асобы, якія маюць вышэйшую адукацыю, а таксама студэнты 4-5 курсаў ВНУ. У нас навучаліся і навучаюцца дырэктар банка, намеснікі дырэктараў і кіраўнікі аддзелаў банкаў, фінансавыя дырэктары і галоўныя бухгалтары прадпрыемстваў, кандыдаты навук, аспіранты і магістранты, студэнты розных спецыяльнасцяў: фізікі, радыёфізікі, матэматыкі, электроншчыкі, будаўнікі, эканамісты, хімікі, юрысты, біёлагі, філолагі, псіхологі і спецыялісты ў галіне медыцыны і культуры.

ВЫКЛАДЧЫКІ ПРАГРАМЫ

Другі найважнейшы складнік нашай праграмы – высокакваліфікаваныя выкладчыкі, якія маюць досвед практычнай працы па спецыяльнасці ў фінансавых установах. 75% выкладчыкаў маюць навуковыя ступені і званні, а 25% з іх скончылі аспірантуру або навучаюцца ў ёй. Сярод выкладчыкаў 5 прафесараў, 2 доктары, 1 загадчык кафедры. Лабараторныя працы вядуць выкладчыкі-практыкі, якія маюць досвед працы з сучаснымі кампютарнымі сістэмамі.

ДЫСЦЫПЛІНЫ І ПРАФЕСІЙНЫЯ КАМПЕТЭНЦЫ НАШАГА ВЫПУСКНІКА

Навучальны план спецыяльнасці “Фінансы” распрацаваны з улікам досведу вядучых расійскіх і беларускіх ВНУ і ўключае найбольш запатрабаваныя дысцыпліны. Прыкладна 25% заняткаў адводзіцца пад лабараторныя працы, якія выконваюцца на кампютары з рэальнымі кампютарнымі сістэмамі, якія выкарыстоўваюцца ў фінансавай дзейнасці.

З 17 дысцыплін навучальнага плана маюць прамое дачыненне да фінансавага менеджменту: фінансавая матэматыка; фінансавы менеджмент; грошы, крэдыт, банкі; кіраўніцкі ўлік; фінансавыя рынкі і каштоўныя папэры; кіраванне банкаўскімі рызыкамі. Астатнія дысцыпліны навучальнага плана з’яўляюцца базай для вывучэння гэтых дысцыплін, а таксама прысвечаны спасціжэнню асноў менеджменту,

маркетынгу, фінансавага права, псіхалогіі дзелавых адносін. Кампетэнцыі па фінансавым менеджменце запатрабаваныя як на прадпрыемствах, так і ў банках.

НАВУЧАЛЬНА-МЕТАДЫЧНАЯ БАЗА І ДЫСТАНЦЫЙНАЕ НАВУЧАННЕ

Студэнты забяспечаныя навучальнымі дапаможнікамі, у асноўным выдадзенымі ў Мінску і Маскве аўтарамі курсаў. За час існавання праграмы выкладчыкі апублікавалі 35 дапаможнікаў. Для размяшчэння навучальна-метадычных матэрыялаў выкарыстоўваюцца сістэмы дыстанцыйнага навучання, і наша праграма з’яўляецца ініцыятарам укаранення яе ў БДУ. Матэрыялы лекцыйных курсаў і лабараторных заняткаў, а таксама таставыя пытанні размешчаны ў сістэме дыстанцыйнага навучання e-University і інтэнсіўна выкарыстоўваюцца слухачамі. Па некаторых дысцыплінах праводзяцца іспыты і залікі на кампютарах у прысутнасці выкладчыка.

НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЯ ПРАЦА СЛУХАЧОЎ

У 2009 г. для нашых слухачоў адкрыта студэнцкая навукова-даследчая лабараторыя. Навуковай тэмай працы лабараторыі з’яўляецца распрацоўка кампютарнай сістэмы падтрымкі прыняцця фінансавых рашэнняў (СППФР). На аснове фінансавай справаздачнасці прадпрыемства сістэма ажыццяўляе аналіз і прагназаванне фінансавага стану прадпрыемства і фарміруе на экране экспертныя заключэнні. Нашы слухачы выкарыстоўваюць СППФР для выканання курсавых і дыпломных прац.

НАШЫ ВЫПУСКНІКІ

За 12 гадоў праграму скончылі 476 слухачоў. Выпускнікі паспяхова працуюць на прадпрыемствах розных формаў уласнасці, спалучаючы веды першай прафесіі з ведамі кіраўнікоў фінансамі. Яны працуюць у банках: дырэктарамі, кіраўнікамі аддзелаў, фінансістамі; фінансавымі дырэктарамі і менеджэрамі на прадпрыемствах. Выпускніцы праграмы 2009 г. Т.Г. Каралёнак прапанавалі пасаду намесніка генеральнага дырэктара па эканоміцы і фінансах Мінскага матарнага завода. Выпускніку 2010 г. С.Ч. Ізбіцкаму прапанавалі пасаду фінансавага дырэктара ў ІТ-кампаніі. Штогод 3–5 слухачоў паступаюць у аспірантуру і пасля абараняюць дысертацыі.

Сёння нашы выпускнікі жывуць і працуюць у Расіі, у краінах далёкага замежжа ад Лос-Анджэlesa і Нью-Йорка да Кітая і Японіі, у Англіі,

Францыі, Швецыі і інш. Яны падтрымліваюць з намі сувязь, і мы радуемся іх поспехам.

ДАЛЕЙШАЕ НАВУЧАННЕ

Больш за 50% нашых выпускнікоў жадаюць удасканаліваць атрыманыя веды. Многія гады мы працуем над адкрыццём прафесійнай (інавацыйнай) магістратуры па спецыяльнасці “Фінансы, грашовы абарот і крэдыт”. Адкрыццё такой магістратуры дазволіць ІБМТ БДУ арганізаваць працэс бесперапыннага навучання, які будзе ўключаць 3 прыступкі фінансавай адукацыі:

1. Перападрахтоўку спецыялістаў па спецыяльнасці “Фінансы” (1,5 года).
2. Падрыхтоўку спецыялістаў у магістратуры па спецыяльнасці “Фінансы, грашовы абарот і крэдыт” (1,5 года).
3. Месячную стажыроўку ў Германіі, арыентаваную на павышэнне прафесійнай, міжкультурнай і кіраўнічай кампетэнцыі беларускіх фінансістаў, а таксама ўсталяванне дзелавых адносін з нямецкімі прадпрыемствамі.

У красавіку 2010 г. пачынаецца новы набор на праграму “Фінансы”, і мы з нецярпеннем чакаем новага пакалення нашых слухачоў, якія жадаюць прысвяціць сябе найцікавейшай і запатрабаванай галіне ведаў – кіраванню фінансамі.

Прафесар Анатоль ЗМІТРОВІЧ, кіраўнік праграмы “Фінансы”

Пералік кампетэнцый выпускніка праграмы:

- аналіз і прагназаванне фінансавага стану прадпрыемства;
- ацэнка верагоднасцяў банкруцтва прадпрыемства;
- распрацоўка і кантроль бюджэтаў;
- ацэнка інвестыцыйных праектаў;
- распрацоўка бізнес-планаў;
- валоданне асновамі менеджменту і псіхалогіі дзелавых адносін;
- валоданне ведамі і кампютарнымі сістэмамі бухгалтарскага ўліку;
- веданне падаткаў і цэнаўтварэння;
- валоданне метадамі і тэхналогіямі працы на фондавых рынках;
- кіраванне банкаўскімі рызыкамі;
- навыкі працы з інфармацыйнымі тэхналогіямі фінансавага менеджменту;
- веданне элементаў фінансавага права, фінансавага кантролю і аўдыту.

ФЕСТИВАЛЬ ПРАКТЫЧНАЙ ПСІХАЛОГІІ

Супрацоўніцы Псіхалагічнай службы БДУ (злева направа): Аксана Шапашнікова, Наталля Ізінская і Вольга Войт

Гэта яе акцыя стала самай маштабнай. Да ўдзелу былі запрошаны студэнты-псіхологі нашага ўніверсітэта і спецыялісты з больш чым 20 айтчынних ВНУ, прадстаўнікі грамадскіх арганізацый і цэнтраў. Усяго ў праграме – 15 мерапрыемстваў: конкурсы, прэзентацыі, творчыя майстэрні, майстар-класы, экскурсіі.

Ва ўніверсітэцкім дворыку праходзіў конкурс інфармацыйнага стэнда. У холе рэктарата ладзілася інтэрактыўная экскурсія па выставе “Псіхалагічная служба БДУ”. Тут можна было даведацца не толькі пра гісторыю стварэння службы, пазнаёміцца з яе спецыялістамі, але і паўдзельнічаць у псіхалагічных заданнях. Для гэтага былі адведзены спецыяльныя месцы. На майстар-класах для будучых псіхологаў іх дыпламаваныя калегі праводзілі разнастайныя трэнінгі, а потым абмяркоўвалі практычную частку, расказвалі пра метадыку і асаблівасці правядзення такой работы.

На творчай майстэрні “Праект і праектаванне” спецыялісты дзяліліся досведам удзелу ў

У першыя дні сакавіка ва ўніверсітэце прайшоў фестываль практычнай псіхалогіі, прысвечаны дзесяцігоддзю Псіхалагічнай службы БДУ.

праектах, якія паспяхова дзейнічаюць у розных навучальных установах. Працягам стала псіхалагічная майстэрня “Скарбонка ідэй”: 3 групам было прапанавана стварыць канкрэтныя праекты, якія будуць рэалізаваны. Вялікую цікавасць выклікаў Псіхалагічны тэатр. Гледачы маглі не толькі назіраць разнастайныя праблемныя міні-пастаноўкі, але і непасрэдна ў іх паўдзельнічаць – прааналізаваць пэўную сітуацыю і прапанаваць яе вырашэнне. У семінары “Сацыяльна-псіхалагічныя цэнтры па рабоце з моладдзю” было прадстаўлена 7 спецыялізаваных устаноў, супрацоўнікі якіх расказалі пра асаблівасці сваёй працы, уласныя метадыкі. Увогуле ў фестывалі ўдзельнічалі 172 спецыялісты і больш за трыста студэнтаў псіхалагічных спецыяльнасцяў.

Для студэнтаў-псіхологаў фестываль практычнай псіхалогіі – выдатная магчымасць паглыбіцца ў псіхалогію, дапоўніць свае веды практыкай, правесці свае здольнасці. Для дыпламаваных спецыялістаў асноўная мэта – акрэсліць праблемнае поле дысцыпліны, паразумецца, скласці сумесныя планы працы са студэнтамі. Прафесія псіхолога – гэта не толькі жыццё, але і навыкі, якія трэба ўдасканаліваць. Такія фестывалі спрыяюць узнікненню новых ідэй і стварэнню новых праграм.

Наталля КЕЗІК

У шматнацыянальнай сям’і Белдзяржуніверсітэта стала добрай традыцыяй праводзіць вечары, прысвечаныя нацыянальным святам, дзе замежныя студэнты і слухачы знаёмяць сваіх таварышаў з культурай сваіх родных краін.

Свята Чуньцзэ ў БДУ

Ван Давэй

Такі вечар 26 лютага правялі выкладчыкі, студэнты і слухачы Рэспубліканскага інстытута кітаязнаўства імя Канфуцыя БДУ і факультэта дауніверсітэцкай адукацыі, прысвяціўшы яго сустрэчы Новага года па месчным календары.

Віталі ўдзельнічаў вечара дарадца Амбулады КНР у Беларусі Ван Сяньцзюй, дырэктар РІК імя Канфуцыя Васіль Стражаў, дэкан факультэта дауніверсітэцкай адукацыі Вячаслаў Малафееў.

Студэнты і слухачы падрыхтавалі маляўнічыя плакаты і насценгазеты, прысвечаныя Новаму году – Чуньцзэ (Свята вясны).

Вечар адкрылі выпускнікі падрыхтоўчага аддзялення, а цяпер студэнты БДУКМ, Лу Юйхань і Лу Юймо кітайскім народным танцам. Пра святочныя традыцыі маляўніча распавялі стажоры з Харбінскага ўніверсітэта Сюе Цінцін і Цюй Ці, якія праспявалі на роднай мове і па-руску. Слухач падрыхтоўчага аддзялення Ван Давэй зграў цудоўную кітайскую мелодыю на скрыпцы. Немагчыма ўявіць кітайскі святочны вечар без удзелу майстроў кунг-фу: Цюй Хао і Ван Я-Фэн прадэманстравалі гэта старажытнае мастацтва, а Ван Пэй выканаў брэйк-данс.

Кітайскіх сяброў павіншавалі са святам студэнты з іншых краін: Памэла і Міранда Ікірыка выканалі палымяны народны танец Нігерыі, а выпускнік ФДА Уладзімір Агаян выступіў з уласнай баладай, у якой распавёў пра сваю любоў да Кітая.

Прагучала на вечары і знакамітая “Кацюша” ў выкананні Хуан Сінсін, Чэ Дзяньсюань і Гао Чжы Цян, а канцэртную праграму завяршыла папулярная кітайская песня “Заўтра будзе добра”, якую спела Лю Шэнбо.

Даведка

У Рэспубліканскім інстытуце кітаязнаўства імя Канфуцыя кітайскую філалогію вывучаюць 115 студэнтаў, а на курсах кітайскай мовы навучаюцца 80 слухачоў. На падрыхтоўчым аддзяленні факультэта дауніверсітэцкай адукацыі навучаецца 340 замежных грамадзян з 23 краін свету, сярод іх 178 слухачоў з КНР. На асноўных факультэтах БДУ навучаецца 624 студэнты і 23 аспіранты з КНР.

Надзея ЮШКЕВІЧ

Фота Генадзя КРАСКОЎСКАГА

КАНЦЭРТЫ

Фестываль эстрады БДУ: планку паднялі гуманітарыі

Перад тым, як трапіць у заключную частку якога-небудзь конкурсу ды выступіць перад гледачамі, трэба прайсці адбор. І вельмі крыўдна застацца “за бортам”, калі ты ўпэўнены ў сваіх сілах і перакананы ў “выключнасці” свайго творчага прадукту. Але толькі не ў выпадку з Фестывалем эстрады БДУ–2010. Сярод тых, хто атрымаў права выступіць у фінале гэтага конкурсу 4 сакавіка ў ліцэі БДУ, апынуліся сапраўды самыя годныя, а астатнія могуць наракаць толькі на сябе.

Адразу заўважнае істотнае павышэнне ўзроўню фіналістаў у параўнанні з мінулым годам. Адкуль гэты прагрэс? Ці то студэнты сталі больш актыўнымі ды не хаваюць сваіх творчых здольнасцяў, ці то яшчэ нешта, невядома. Але факт застаецца фактам: асабіста для мяне назіранне за сёлетняй дзейяй прынесла большае задавальненне, чым год таму. І гэта пры тым, што зараз я быў гледачом, а тады ўдзельнікам.

Відовішчны пачатак быў забяспечаны коламузыкай у выкананні фізфака. Наступныя сем нумароў былі ў асноўным эстраднымі, сярод якіх я б адзначыў Яўгенію Машчэнку з гумфака, якая праспявала палову песні “Цвет ночи” па-руску, а другую па-англійску, і Ягора Воўчака, удзельніка дзіцячага Еўрабачання – 2004, з песняй Стынга “Shape of My Heart”. Мне асабіста запомнілася вершаванае тэлефанаванне Джону Ленану ў выкананні Дар’і Кікі з ФПМІ (“гутарковы жанр”). Антон Мартынаў з гістфака з хітом Марціна “Sway” упершыню за вечар узарваў залю. Ад журы – усе сямёркі (найвышэйшы бал). Прадстаўніца ДІКСТА Юлія Мень спрабавала даказаць, што яна не горшая за Ledi Gaga ў кампазіцыі “Piragazi”. Музычнага слыху мне бракуе, каб ацаніць вакальныя здольнасці гэтай дзяўчыны, але сам перфоманс быў даволі эфектным. Аднак журы ацаніла яго даволі сціпла. Варта ўзгадаць добра арганізаваную

групу падтрымкі ДІКСТА, якая вылучалася сваімі адмысловымі майкамі з сімволікай. Завяршалі першую частку ліцэісты з народным беларускім танцам “Гусі”, чым шчыра павесялілі гледачоў.

Другая частка пачалася арыгінальна. А як інакш? Бо ў выкананні Міхаіла Грэбеня ды Сяргея Янкоўскага – арыгінальны жанр. Гэтыя хлопцы заслугуюць асобных слоў. Спачатку падалося, што яны фокуснікі. Але фокусамі яны публіку не здзіўлялі, прытым што паказвалі фокусы. Рэспект хлопцам за тое, што яны паказалі, што пры наяўнасці фантазіі неабавязкова нешта ўмець. Яны ўсё абыгралі ў жартаўлівай форме, ды так, што публіцы заставалася толькі пляскаць у далоні ды весяліцца ад душы. Да таго ж яшчэ і на сцэне з гледачамі “пафокуснічалі”. За гэта “паклалі ў кішэнь” усе сямёркі.

Дзякуй Кацярыне Гамолцы з ФМА за танец з гімнастычнай булавой ды за адзіны шпагат за ўвесь вечар. Наступныя пяць нумароў былі таксама не “для галачкі”. Своеасаблівая песня Бандзітоса Дзмітрыя Макаруча з журфака. Кацярына Міхаевіч з ІБМТ сваім моцным прыемным голасам і ўкраінскамоўнай песняй БумБокса не магла не закрануць украінскіх куткоў маёй душы. Гарачыя Сердар Мухамедаў (юрфак) і Салтан Керызаў (ФМА) і іх дзве акустыкі паставілі залю “на вушы”. Але журы не такое адзінадушнае. Падчас

украінскамоўнай песні гурта “Акно ў Парыж” (чатыры дзяўчыны) з фано, акустычнай гітарай і (ах, як жа яна гучыць!) віяланчэллю можна было заплюшчваць вочы і проста насалоджвацца. Ад журы ўсе сямёркі. А пасля... Эпатажны “прыкід” Рамана Рафеенкі з журфака адразу быў сустрэты аваячымі, можа, з-за вялікай колькасці “журналістаў”. Яго выступленне з украінскім хітом было сапраўды захапляльнае. Дарэчы, цікавы факт: па-ўкраінску былі тры кампазіцыі ды адзін зварот да публікі, па-беларуску: адзін зварот ды і той ад вядучага, два (з нацягам) народныя танцы, адна (з нацягам) песня. Нумароў было больш за трыццаць. Фестываль эстрады БЕЛАРУСКАГА дзяржаўнага ўніверсітэта. Студэнты, АГУ...

У трэцяй частцы ў асноўным былі эстрадныя песні, прычым некаторыя з сапраўды моцным выкананнем. Выхадцы Антона Лукава (ФМА), Яўгеніі Равуцкай (ММФ) былі прыняты аўдыторыяй “на ўра”. Але разыначкамі сталі Таццяна Паўловіч (ФМА) з “Усходнім танцам” ды Аляксей Носаў (журфак) з праграмай а-ля Майкл Джэксан. “Усходні танец” напачатку даволі меладычны, а пасля агрэсіўны, з эфектным выкідам цела наперад, сінхронна з апошняй нотай. Аляксей да Джэксанавай пластыкі, можа, і не дацягвае, але ён нашмат маладзейшы за поп-караля... усё наперадзе. Дарэчы, журфак прыем-

на здзівіў сваімі нумарамі, як колькасцю, так і якасцю. Як і факультэт міжнародных адносін. На гэтым фестывалі ў адрозненне ад леташняга гуманітарый цалкам перайгралі прыродазнаўцаў.

Запомнілася яшчэ выступленне “Інтэра” (вакальная студыя БДУ). Танец з запалам... дзве тутэйшыя дзяўчынкі ... і арабскі хлопец у беларускім народным строі, які чытае рэп. Зацапіла.

Канцэрт канцэртаў, але гэта ўсё ж такі конкурс.

Вось яго пераможцы:

“эстрадная песня” – Антон Мартынаў (гістфак), Кацярына Міхаевіч (ІБМТ), Антон Лупанаў і Вольга Майсяёнак (ФМА);

“аўтарская песня” – гурт “Акно ў Парыж” (хімфак), а таксама студэнты ваеннага факультэта Яўгеній Барановікі і Віталь Маркаў;

“танец” – Таццяна Паўловіч (ФМА) і Аляксей Носаў (Інстытут журналістыкі);

“арыгінальны жанр” – Міхаіл Грэбен і Сяргей Янкоўскі (ФРЭ);

“выканаўчае майстэрства” – Уладзімір Развадоўскі (геафак);

“гутарковы жанр” – Ася Татур (Інстытут журналістыкі)

Фестываль пакінуў безліч пазітыўных эмоцый. Як я адзначыў напачатку, прагрэс відавочны. Але ўсё роўна застаюцца моманты, над якімі трэба яшчэ працаваць як арганізатарам, так і ўдзельнікам. Гледачоў прыйшло больш, чым я чакаў, але вольныя месцы заставаліся, прытым што ў БДУ навучаецца больш за 20 тысяч студэнтаў. Як і “Рок-Пёрнікі”, гэты фестываль варты большай увагі са студэнцкага боку. Да таго ж хтосьці не дачакаўся заканчэння. І зразумець іх можна. Больш за дзве з паловай гадзіны для такога мерапрыемства залішне. Адбор можна зрабіць яшчэ больш жорсткім (гэта раіць чалавек, які з уласным вершам застаўся па-за межамі фіналу).

*Няма дасканаласці мяжы,
як розніцы паміж жыццём
ды неба,
каб мроі не пакласці пад крыжы,
папрацаваць аддана трэба...*

Аляксандр НОВІКАЎ
(Letuc’)

НАША СПАДЧЫНА

Кніга адрасавана нашчадкам Вялікай Перамогі. Вельмі карысна будзе пачытаць яе моладзі, для якой звесткі пра вайну здаюцца далёкай гісторыяй. Аднак гэта гісторыя ў кнізе Таццяны Уладзіміраўны ажывае і гаворыць не лічбамі, а словамі і ўспамінамі рэальных людзей. Хто яны, гэтыя людзі, першымі дзіцячымі ўражаннямі якіх былі несправядлівасць, жорсткасць, забойствы, вайна. Што яны хочуць сказаць нам, тым, каго з жыццёвай каляіны можа выбіць любая непрыемнасць? Можа, якраз яны і з'яўляюцца яскравым прыкладам таго, што варта жыць, вучыцца выжываць у любых абставінах? Мы сустрэліся з Таццянай Падаляк, каб даведацца, што прымусіла яе ўзяцца за такую вялікую працу па арганізацыі самой акцыі і выданні кнігі.

– Таццяна Уладзіміраўна, прынята лічыць, што тэма вайны не жаночая... Чаму выраслі за яе ўзяцца?

– Я не задумвалася над тым, жаночая ці не жаночая гэта тэма. Такая пастаноўка пытання проста некарэктная. І нават калі ўспомніць выпускніцу факультэта журналістыкі Святлану Алексіевіч і яе кнігу “У вайны не жаночае аблічча”... Усё-такі я перакананая, што ў вайны – менавіта жаночае аблічча. Для мяне жаночы твар вайны – гэта твар маёй бабулі, якой амаль 97 гадоў і якая ўсё жыццё пражыла салдацкай удавой (мой дзед, прайшоўшы ўсю вайну, загінуў у жніўні 1944-га пад Рыгай).

У нас, напэўна, памяць вайны – на генным узроўні. І гэта зразумела: ні ў воднай краіне свету тактыка выпаленай зямлі не прымянялася гітлераўцамі з такой жорсткасцю, як на Беларусі. Больш за 9 200 беларускіх вёсак знішчылі акупанты. З іх 5 295 спалілі разам з людзьмі. 628 вёсак падзялілі лёс Хатыні. 186 згінулых у полымі разам з жыхарамі вёсак так і не былі адноўлены. Не адродзіліся... Такого няма нідзе. І калі мы гаворым пра Чэхію, дзе пабудаваны мемарыял ахвярам фашызму ў Лідзіце, створаны музей і закладзены вялікі сад ружаў, больш за 24 тысячы кустоў, то гэта трагедыя адной спаленай вёскі. А ў Беларусі – дзiesiąткі, сотні Хатыняў. Гавораць, што адзіны страшны выпадак – гэта трагедыя, а калі іх вялікая колькасць, то гэта ўжо статыстыка. І для мяне было важна, каб трагедыя беларускага народа не ператварылася ў сухую статыстыку.

Больш за тое, са здзіўленнем убачыла, што некаторыя студэнты факультэта журналістыкі вельмі мала ведаюць пра вайну, а часам і ўвогуле паўтараюць услед за фальсіфікатамі: партызаны – гэта бандыты і начныя рабаўнікі, вайну пачаў не Гітлер, а Сталін і г.д. Напачатку я такіх студэнтаў накіроўвала ў музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны аналізаваць прафашысцкія газеты. З цягам часу ў іх з'яўляўся зусім іншы досвед. Мне, дарэчы, вельмі прыемна, што студэнты журфака таксама далучыліся да пошуку нашчадкаў спаленых вёсак. Напрыклад, Вольга Шаляговіч напісала пра знішчаныя вёскі Івацэвіцкага раёна, адкуль яна родам. Яе разважанні пра вайну таксама змешчаны ў кнізе са словамі: “Я – чалавек новага часу. Я не забуду!” Спадзяюся, да тэмы вайны выпускнікі факультэта журналістыкі БДУ заўсёды будуць ставіцца вельмі ўважліва, ніколі не дапусцяць фальсіфікацыі.

– Ваша кніга выдадзена якраз з мэтай не дапусціць фальсіфікацыі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны. У ёй падкрэсліваецца: праўдзе вайны няма і не можа быць альтэрнатывы. Няўжо прыйшоў час, што трэба баяцца, каб праўда не скажалася?

– Перагляд гісторыі Вялікай Айчыннай вайны пачаўся з 1990-х гадоў. “Перабудаваліся” некаторыя навукоўцы, літаратары, журналісты... А ў замежжы ўвогуле часта замоўчваецца, хто і як перамог у той страшнай вайне. Як ні парадоксальна, ужо ў пачатку XXI ст. пачалі выдавацца аўтарскія версіі “сціслага сінтэтычнага выкладу гісторыі Беларусі”, створаныя “на ас-

як здраднікі. Прычым варта яшчэ раз узгадаць: Хатынь і некаторыя іншыя вёскі спалілі здраднікі-злачынцы, якія сталі на бок ворага, супрацоўнічалі з немцамі. Як украінец Васюра, якога судзілі толькі ў 1986 г. А да гэтага часу яму ўдалося выправіць дакументы і нават лічыцца ўдзельнікам Вялікай Айчыннай вайны! Да 1986 г. ён працаваў намеснікам дырэктара саўгаса і кожны Дзень Перамогі яго віншавалі як ветэрана... Нямецка-фашысцкія акупанты разам са сваімі памагатымі, здраднікамі-злачынцамі, пакінулі на беларускай зямлі безліч сваіх д’ябальскіх крываваў знакаў. Яны не маюць тэрміну даўнасці. А з вышыні часу ці

ПРАВДА ВАЙНЫ І ЖЫЦЦЁ ПАМЯЦІ

Спаленыя з жыхарамі вёскі – сімвал трагічнай гісторыі вайны ў Беларусі

Таццяна ПАДАЛЯК, кандыдат філалагічных навук, дацэнт кафедры тэорыі і метадалогіі журналістыкі – аўтар кнігі “Нашчадкі вогненнага вёсак”, якая выйшла напрыканцы мінулага года. Гэта унікальны збор эксклюзіўных дакументаў, нарысаў, эсэ, успамінаў апошніх сведкаў вайны, якім удалося выжыць у спаленых разам з жыхарамі беларускіх вёсках. Кніга створана на матэрыялах аднайменнай акцыі рэдакцыі газеты “Звязда” і Дзяржаўнага мемарыяльнага комплексу “Хатынь”, адзначанай Спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзячам культуры і мастацтва ў намінацыі “Журналістыка”.

нове найноўшай беларускай гістарыяграфіі дэмакратычнага кірунку”. Вось некалькі цытат з гэтага “сінтэтычнага выкладу”, якія прыводжу і ў кнізе: “Для народа, які стагоддзямі цярпеў нацыянальны прыгнёт і не меў суверэнай дзяржавы, супрацоўніцтва з немцамі стала адзіным шанцам ратавання і мацавання сваёй адметнасці... Згодна з міжнародным правам, такое супрацоўніцтва не лічыцца злачынствам, бо яно не скіроўвалася супраць уласнага народа”. Адрасу ж паўстае пытанне: “А супраць каго яно скіроўвалася, калі не скіроўвалася супраць нямецка-фашысцкага акупанта?” А вось гэты каментарый аўтара, абцяжаранага навуковым званнем доктара гістарычных навук, наогул лічу звышчынізмам: “А партызаны і тыя, хто супрацоўнічаў з нацыстамі, хоць і ваявалі паміж сабой, выходзіць, дзейнічалі ў адным кірунку. І тыя, і другія змагаліся хай сабе з рознымі, але з ворагамі Беларусі і тым набліжалі яе незалежнасць”. І гэта выдаецца ў нашай краіне ледзь не ў выглядзе падручнікаў – у той час як у многіх краінах свету, напрыклад, у Францыі, супрацоўніцтва з фашыстамі каралася строга, калабаранты ўспрымаліся не інакш

не самая галоўная адплата за іх злачынствы – праўда гісторыі. Без купюр. І тым больш – без фальсіфікацыі.

Каб засведчыць праўду пра вайну, рэдакцыя газеты “Звязда”, у якой я працавала на працягу 18 гадоў, вырашыла працягваць справу знакамітай у 1970-я гады кнігі Алеся Адамовіча, Янкі Брыля і Уладзіміра Калеснікі “Я з вогненнай вёскі...” У ёй аўтары запісалі пераважна ўспаміны людзей, якія ў гады вайны былі сталымі, дарослымі. Але жыццё чалавека не вечнае. Зараз застаюцца сапраўды апошнія сведкі вынішчэння родных вёсак, якія ў ваенны час былі дзецьмі. Удалося адшукаць каля 50 сведкаў, якіх мы назвалі нашчадкамі вогненнага вёсак. Мы пастараліся сабраць іх усіх разам. Гэта была вялікая праца, бо даводзілася пісаць лісты ў райвыканкамы з просьбай даставіць людзей “вогненнага лёсу” ў Хатынь. Менавіта там, у Хатыні, правялі сумесную акцыю рэдакцыі газеты “Звязда” і Дзяржаўнага мемарыяльнага комплексу “Хатынь” пры дзейснай падтрымцы Мінскага абласнога выканаўчага камітэта. Перад мітынгам-рэквіемам адбылася памінальная паніхіда па ўсіх, хто загінуў у Вялікай Айчын-

най вайне. Служыў яе айцец Уладзімір, настаўніцель царквы свяціцеля Мікалая Цудатворца горада Лагойска, які сам добра памятае вайну. Некаторыя людзі, якія выжылі, упершыню наведаль Хатынь. Кожны з іх прыйшоў да магілы сваёй спаленай вёскі, якая пасля вайны так і не адродзілася. За кожнай назвай вёскі стаялі дзiesiąткі, а то і сотні знішчаных людзей.

У кожнага з нашчадкаў вогненнага вёсак свая гісторыя выратавання, аднак ва ўсіх іх было агульным тое, што яны страцілі сваіх родных і ім давялося жыць з жудаснымі ўспамінамі ўсё жыццё.

– Сёння людзі, якія бачылі жахі толькі ў фільмах, схільныя лічыць, што нават дробныя непрыемнасці лепей забываць і пра іх не ўгадаваць. Многія свае асабістыя трагедыі хаваюць як мага глыбей у душы ад іншых. Вайна, пра якую Вы расказваеце, не толькі трагедыя аднаго асобна ўзятага чалавека, а боль цэлага пакалення. І каб напісаць пра яго, трэба прапусціць яго праз сэрца, дзе ён можа набыць яшчэ большыя памеры. Каб прачытаць пра яго, таксама неабходна мець мужнасць. Ці варта варушыць балючыя раны?

– Перад тым, як была праведзена акцыя “Нашчадкі спаленых вёсак”, я патэлефанавала Янку Брылю, аднаму з аўтараў кнігі “Я з вогненнай вёскі...”, які на той час быў яшчэ жывы. Пісьменнік мне патлумачыў: “Надзвычай цяжка вяртацца да гэтай тэмы. Потым Вы і самі зразумееце, пра што кажу...” І я зразумела, калі мне давялося слухаць, як пахне спаленае чалавечае цела, як крычыць у агні жывы чалавек, якім болям у душы адгукаюцца катаванні родных... Аднак, як бы ні было цяжка, пра вайну трэба ведаць і гаварыць. Яшчэ ў 20-я гады на пытанне, калі пачнецца Другая сусветная вайна, вядомы нямецкі філосаф Освальд Шпэнглер адказаў: “Гэта адбудзецца ў канцы 1930-х гадоў”. Ён не быў прарокам. Такую выснову яму дазволіла зрабіць асэнсаванне таго, што менавіта ў гэты час у жыццё ўступіць новае пакаленне, якое нарадзілася пасля заканчэння першай сусветнай вайны і якое не зведала яе жахаў.

– Таццяна Уладзіміраўна, Вы з’яўляецеся намеснікам дырэктара па інфармацыйнай рабоце РУП “Дом прэсы”, кіраўніком прэс-цэнтра, і зразумела, што пры напісанні кнігі выкарысталі свой журналісцкі вопыт. Вайна для Вас не мінулае, а падзея, якая стаіць у цэнтры ўвагі сённяшняга дня і таму з’яўляецца аб’ектам журналісцкага даследавання. Напрыканцы хацелася б пачуць пра вашы навуковыя інтарэсы, Вы на працягу многіх гадоў выкладаеце на факультэце журналістыкі БДУ. Якім чынам навука перасякаецца з практыкай?

– Журналістыка – таксама даследчыцкая дзейнасць. І даследуе яна рэчаіснасць. Як навукоўца займаюся тэорыяй і метадалогіяй журналістыкі, прадметам асаблівага навуковага інтарэсу з’яўляецца аксіялогія сучаснай беларускай журналістыкі. Вяду заняткі па журналісцкім майстэрстве, профільным курсе “Тэхналогія інтэрв’ю”, выкладаю прафесійную этыку журналіста. Калісьці на факультэце таго прадмета наогул не было. Яно і зразумела: этычным лічылася ўсё, што адпавядала пастановам партыі і ўрада. І толькі ў 1992 г. я працавала новаму курсу лекцый, падрыхтавала вучэбна-метадычны комплекс па прафесійнай этыцы журналіста. Перакананая, што ад пазіцыі журналіста, яго ўнутранага стрыжня вельмі шмат залежыць. Бываюць сітуацыі, калі дзеля красамовнасці або дзеля штохвіліннай выгады гатовы напісаць усё што заўгодна. Лічу гэта непрымальным. У манаграфіі “Маральна-этычныя прыкрытці беларускага друку” тэму маральнага выбару журналіста я разглядаю якраз на прыкладзе асвятлення Вялікай Айчыннай вайны: журналіст робіць выбар, што і ў якім кантэксце яму пісаць. Журналісцкая творчасць дапамагае навуковай: ёсць магчымасць ствараць сістэму метадаў даследавання журналістыкі, што называецца, знутры. Мне здаецца надзвычай важным, што тэарэтычныя высновы робяцца на падставе канкрэтнага эмпірычнага матэрыялу, які здабываеш уласнымі намаганнямі.

Гутарыла
Ганна ЛАГУН
Фота Геннадзя КРАСКОЎСКАГА

Ты яшчэ не вызначыўся з ВНУ? Тады мы едзем да цябе!

Праект студэнтаў БРСМ БДУ "Універсітэт – твой крок у будучыню" зладжаны ў Маладзечне і Маладзечанскім раёне.

"Універсітэт – твой крок у будучыню"! Менавіта гэтую думку жадалі данесці да школьнікаў студэнты нашага ўніверсітэта, якія ўжо другі год выязджаюць да дзяцей з розных абласцей Беларусі. У гэты раз было вырашана адправіцца ў г. Маладзечна і Маладзечанскі раён.

Было сфарміравана 10 камандаў з прадстаўнікоў розных факультэтаў БДУ па 8 чалавек у кожнай. Місія заключалася ў тым, каб распавесці школьнікам 9–11 класаў пра прэстыж вышэйшай адукацыі і пра Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт у цэлым, і для гэтага студэнты прывезлі з сабой прэзентацыю пра факультэты альма-матэр. Пасля яе школьнікі задавалі пытанні, цікавіліся, якія прадметы трэба здаваць для паступлення на розныя факультэты, якая кваліфікацыя ім будзе прысвоена па заканчэнні навучання.

У кожнай каманды студэнтаў былі свае школы для працы і свае ўражанні

ад праекта. Каманда філалагічнага факультэта ўспамінае пра яго так: "Нашай задачай было перш за ўсё пазнаёміцца і пасябраваць з дзецьмі, у чым нам дапамаглі псіхалагічныя трэнінгі. Пасля трэнінгаў мы "сталі сваімі" і былі ўжо "на ты" са школьнікамі, дзеці перасталі нас успрымаць як "незразумелых студэнтаў з далёкага і завоблачнага БДУ". Кожны з гэтых "незабытых" (па словах саміх дзяцей) дзён завяршаўся дыскатэкай, на якой мы прадставілі падрыхтаваныя намі нумары і правялі конкурсы. Дыскатэка надоўга запомнілася не толькі дзецям, але і нам".

Праект "Універсітэт – твой крок у будучыню" ўсклаў на студэнтаў БДУ вялізную адказнасць за ўсё, што дзеці пачуюць і ўбачаць, за тое, якой у іх ваках паўстане наша ВНУ і сістэма вышэйшай адукацыі ўвогуле. Таму кожнай камандзе трэба было стаць адзіным целым, сумеснымі высілкамі дапамагчы хлопцам і дзяўчатам зра-

зумець, што будучыня залежыць толькі ад іх саміх, а вышэйшая навуковая ўстанова можа даць ім "пуцёчку ў жыццё", варта толькі захацець.

"Мне падаецца, што кожны паспяховы праект пачынаецца з дружнай і моцнай каманды. І я ганаруся сваёй камандай! Мы доўга рыхтаваліся да працы з дзецьмі, кожны выконваў сваю частку, і ўсе спышаліся на дапамогу адзін аднаму. Часам мы сутыкаліся з цяжкасцямі, але пераадолявалі іх, стамляліся, злаваліся, але збіраліся з сіламі і працягвалі ўпарта ісці да вызначанай мэты. Я вельмі ўдзячная сваёй камандзе за цярплівасць, працавітасць, шчырасць і самааддачу!" – такую падзяку выказала сакратар пярвічнай арганізацыі БРСМ гуманітарнага факультэта Ірына Гудзько.

Але адной толькі згуртаванай каманды часам недастаткова. Немаюлажна было атрымаць падтрымку з боку кіраўніцтва. "Дырэктары і на-

стаўнікі школ не заставаліся ўбаку. Як у Маркаве, так і ў Турэц-Баярах нас выдатна прынялі і падтрымалі, дапамагалі вучням разняволіцца і выявіць сябе, даўшы нам поўную свабоду дзеянняў, што таксама спрыяла поспеху акцыі", – распавяла Крысціна Бенедыктавіч з каманды географічнага факультэта.

Завяршыць хацелася б словамі каманды гістарычнага факультэта: "Праект удалы! Мы атрымалі ўнікальную магчымасць прадстаўляць наш універсітэт у такім выдатным горадзе, як Маладзечна. І добры не толькі горад, але і яго жыхары. Ва ўсіх трох школах нас сустрэлі з такой непрахаванай цікаўнасцю, радасцю, усмешкамі на тварах, гатовасцю слухаць, гля-

дзець, гаварыць, што дыялог у нас завязаўся адразу, з першага погляду. Мы са школьнікамі разам ішлі дахаты пасля віртуозна адтанчанага дыскатэкі, абменьваліся дробнымі сувенірамі, на кожным кроку фатаграфаваліся. А прыехаўшы ў Мінск і зайшоўшы на сайт www.vkontakte.ru, кожны знайшоў у сябе па некалькі дзесяткаў новых паведамленняў з запрашэннем сябраваць ад маладзечанскіх хлопцаў і дзяўчат, якія самі знайшлі нас у вялізных прасторах віртуальнай сацыяльнай сеткі. Калі чалавек да чагосьці імкнецца, то ўсё ў яго абавязкова атрымліваецца. Мы даказалі сабе, што ў нас ёсць каму і да чаго імкнуцца".

Лаліта КАЦОРА

У ВОЛЬНЫ ЧАС

Сапраўдныя мужчыны могуць усё. Вось толькі стаць ім дадзена не кожнаму. Мала мець у пашпарце літару М у графе "пол", мала насіць штаны і мужчынскую стрыжку. Учынкі, адважныя і рашучыя, толькі яны адрозніваюць сапраўднага супермэна ад падробкі. Чарговы конкурс Студгарадка БДУ якраз і дапамог выявіць сярод жыхароў інтэрнатаў сучасных герояў.

На каго гарнітур супермэна?

Злева направа: П. Яраховіч, А. Носаў і М. Юмудаў

А далей – больш. Бо знешнасць для мужчын – гэта далёка не галоўны козыр. Уменне красамоўна, і, што асабліва важна, лакалічна выяўляць свае думкі стала стопрацэнтным спосабам уразіць публіку ў конкурсе "Візітоўка".

Канкурсанты паказалі сябе як майстры атракцыі і камунікацыі. І што ж? Пара паказаць і свае пачуццёвыя бакі, адкрыць людзям душу. А лепш за ўсё гэта можна зрабіць, прызнаўшыся ў каханні. Тут хлопцы насамрэч здзівілі. Напрыклад, прадстаўнік інтэрната № 3, Сяргей Корж, зрабіў гэта настолькі шчыра і кранальна, што і сумненняў не засталося ў тым, што ён зведвае гэтае выдатнае пачуццё. Іншы прэтэндэнт на перамогу – Эдуард Піскорскі (інтэрнат № 6) – падышоў да задання арыгінальна. Каб прызнацца ў каханні, Эдуард выкарыстаў люстэркі, параўнаўшы іх з душой.

Але трэба пераходзіць ад слоў да справы. Публіка патрабуе відовішча. Давай творчы конкурс! І шоу не давалася доўга чакаць. Выбух апладысmentaў выклікаў выступ Аляксея Носава, які выканаў танец у стылі Майкла Джэксана. Яшчэ адной фішкай нумара Лёшы стаў вобраз пірата Джэка Вераб'я, да якога ён падобны як дзве кроплі вады.

Усходні хлопец Мухамед Юмудаў паказаў глядачам жыццё Адэсы пасляваеннага часу – з цыганкамі-злодзейкамі, бандытамі ў кепках, палымянымі песнямі. Хацелася б адзначыць, што ўсе рэквізіты супергероя падрыхтавалі самі, сваімі суперрукамі або разам з суперсябрамі.

Завяршаліся акорд – самы яркі і гучны. Гэта абвешчэнне пераможцаў і ўручэнне прызой. Такім чынам, Супермэнам–2010 быў названы Аляксей Носаў, які прадставіў інтэрнат № 10. Напэўна, у найбліжэйшы час ён будзе сузіраць сваіх улюбёных артыстаў па тэлевізары, які стаў галоўным прызам. Студэнта 3 курса географічнага факультэта Паўла Яраховіча (інтэрнат № 2), які заслужыў тытул "Містэр Галантнасць", у якасці падарунка чакае рамантычны вечар у рэстаране "Шынок у Лявона". Атрымліваецца асалоду ад палымяных мелодый, дзякуючы сучаснаму мр3-плэеру, зможа "Містэр" конкурс Мухамед Юмудаў з інтэрната № 5.

Хлопцы, якія афіцыйна не сталі супермэнамі, не перасталі ад гэтага быць сапраўднымі мужчынамі. Яны адкрылі для сябе новыя адчуванні.

– Галоўнае, што я пераадолеў страх сцэны, абараніў гонар свайго ўлюбёнага інтэрната № 1. А яшчэ хачу параіць будучым супермэнам: спіце спакойна і беражыце нервы! – заяўляе з усмешкай Дзмітрый Ярмашук, студэнт 4 курса гістарычнага факультэта.

Ганна КУЗЬМЯНKOBA

Вясна жыве ў "капейцы"

Шоу-конкурс Студгарадка БДУ "Міс Вясна – 2010" адбыўся 10 сакавіка.

На гэтым незабыўным свяце прыгажосці, з па-сапраўднаму цёплай вясновай атмасферы, шчырыя знаўцы жаночай прыгажосці і грацыі, а таксама ўсе ахвотныя маглі сузіраць, як цудоўныя, таленавітыя і дасціпныя прадстаўніцы інтэрнатаў альма-матэр змагаліся за ганаровае званне "самай-самай".

Перад канкурсанткамі стаяла нялёгкая задача: пераканаць журы і глядачоў у сваёй выключнай дасканаласці і непаўторнасці. Конкурс "Дэфіле" быў прадстаўлены трыма паказамі: выхад у вясельных сукенках, у катэільных сукенках і ў вясельных уборах. У конкурсе "Відэаролік" дзяўчаты выпрабавалі сябе ў ролі сцэнарыстаў, рэжысёраў-пастаноўшчыкаў і актрыс. Але гэта яшчэ не ўсё. Адкрыць свой творчы патэнцыял і артыстычныя здольнасці ўдзельніцам трэба было ў творчым конкурсе. Творчыя нумары ўсіх без выключэння канкурсантак адрозніваліся арыгінальнасцю, вытанчанасцю і, мяркуючы па гарачых апладысmentaх, прынеслі масу эстэтычнага задавальнення глядачам.

А вось адказ на пытанне "Ці спалучаюцца розум і прыгажосць?" можна было атрымаць падчас інтэлектуальнага конкурсу, які, бадай, стаў самым захапляльным. Члены журы задавалі дзяўчатам пытанні, якія патрабавалі ад канкурсантак знаходлівасці і кемлівасці: "Які выкладчык для вас ідэальны?", "Што такое ў вашым разуменне шчасце?", "Ваш улюбёны прадмет?", "Якім Вы бачыце ўніверсітэт праз 10 гадоў?", "Які ён, ідэальны мужчына?" і г.д., нягледзячы на напал эмоцый і хваляванне многія канкурсанткі годна прайшлі і гэтае выпрабаванне. А энергетыка ў зале панавала незвычайная: жарты вядучага, групы падтрымкі, якія скандзіравалі і заўзелі за сваіх канкурсантак, і самае галоўнае – прыгажосць і чароўнасць удзельніц стваралі адчуванне сапраўднага вясновага свята!

Завяршалася конкурсная праграма дэфіле ў вясельных уборах. Дзяўчаты вышлі на сцэну ў пышных беласнежных сукенках, лётаючы, нібы белыя птушкі або сняжынкі, дзівячы сваім грацыяй і прыгажосцю і не пакідаючы нікога абыякавым!

"Міс Вясна–2010" – Юлія Пабіванцава, інт. № 1

танцавальныя калектывы "Глорыя" і "JD", а таксама спевакі Іван Буслай, Мішэль, Дзмітрый Нікалайзену, Ягор Воўчак і музычны праект "Чатыры пакоі".

Усё калі-небудзь заканчваецца, як і гэты святочны вечар. Журы выйшла на нараду, а глядачам заставалася толькі чакаць і губляцца ў здагадках: хто ж з дзяўчат атрымае перамогу, бо да самага канца немагчыма было вызначыць верагодную пераможніцу, настолькі моцныя, выдатныя і чароўныя былі канкурсанткі.

І вось абвешчаны вынікі. Тытул "Міс Шарм" атрымала Лявончыкава Вікторыя (інт. № 11), Чарняк Ксенія з інт. № 9 названая "Міс Артыстызм", а "Міс Грацыя" стала Мошчанка Яўгенія з інтэрната № 3. Самай чароўнай журы прызнала прадстаўніцу інтэрната № 2 Смалякову Юлію, тытул "Міс Творчасць" прысудзілі Жылінскай Таццяне з інт. № 5. Тытул "Другая віцэ-міс" заваявала прадстаўніца інтэрната № 6 Сяліцкая Юлія, "Першай віцэ-міс" аб'яўлена Вядзерка Кацярына з інтэрната № 10. І, нарэшце, яна – "Міс Вясна – 2010" – Пабіванцава Юлія, інт. № 1.

Так або інакш, усе канкурсанткі пачуваліся ў гэты вечар шчаслівымі, як, зрэшты, і глядачы, і журы, і запрошаныя госці – ўвогуле, усе, хто браў разам з імі ўдзел у гэтым сапраўдным свяце прыгажосці!

Андрэй САЗАНОВЕЦ